

בלבנו בינה להבין ולהשכיל ויעמידנו על האמת
 כיר"א.

והנה קודם כל דבר צריך לי להקדים ב' ^{צדק} ^{החמין} הקדמות, אחת, מ"ש הרז"ל בשער הכוונות בדרוש ההפרש של ג' תפלות רחול בעצמם, שחרית מנחה וערבית, שכתב שם וז"ל: דע דכימי החול עולה רחל הנוק' בהוד וכו', אבל יש חילוק ביניהם, והוא כי בתפלת שחרית עולים עד פנימיות נה"י דז"א, ובמנחה עולים באמצעות בלבד וכו', וכמו שהודעתך בעניין שמות הספירות אך יש בכל ספירה וספירה ג' כלים פנימי אמצעי וחיצון עכ"ל. מדב"ק הללו נראה שאין חילוק בין מנחה ושחרית וערבית שום חילוק, וזלתי שזה דהיינו שחרית בפנימי, ומנחה בכלים אמצעיים, וערבית בחיצוניים. והזווג הוא דיעקב ורחל בנפילת אפים דז"א דאצילות. וכן כתב הרש"ש ז"ל בספר הנהר דף ל"ז ע"א ד"ה והנה החילוק וכו' עד באבי"ע החיצון עי"ש.

וא"כ צ"ל מ"ש הרז"ל שבמנחה נכנסים הו"ק דגדלות מצד אימא לבד, ולכן במנחה הזווג הוא דז"א עם לאה מן החוזה ולמעלה. ובתפלת ערבית הוא המשכת המוחין דו"ק דאו"א, ולפיכך הזווג הוא יעקב ולאה בפני הו"א מן החוזה ולמעלה, כי לפי שבעמידת ערבית נמשכים גם הו"ק דגדלות דאב"א לכן יוכל יעקב לבנות ולצאת מן החוזה דז"א ולמעלה ממוחין דמצד אבא, ולהזדווג עם לאה כנודע כל זה מדרוש מנחה ומעריב, ולקמן בדרוש זה עצמו והוא הפך מ"ש כאן וע"ל. אלא מוכרחים אנו לומר שכל מ"ש הרז"ל שבמנחה הוא המשכת המוחין דו"ק דמצד אימא לבד, ובתפלת ערבית המשכת הו"ק דאימא בק"ש ובעמידת ערבית הו"ק דאבא, כל זה איירי באבי"ע הפנימי שנתקן בשחרית, שעכשיו במנחה וערבית חוזרים ליכנס בו הו"ק דאימא במנחה והו"ק דאו"א בערבית.

אבל באבי"ע האמצעי דמנחה ובאבי"ע החיצון דתפלת ערבית המשכת המוחין בהם הם מוחין שלמים עד למטה עד סוף נה"י דז"א דאצילות שבהם, ואז יכולים ליבנות שם יעקב וזדווגו למעלה בעולם האצילות עצמו. וכן כתב הרש"ש ז"ל בספר הנהר דף נ"א ע"א וז"ל: ואפי' שזווג ישראל ולאה וכו' עי"ש. ואפילו שלא זכר שם כי אם דמנחה, בודאי שגם בערבית כך הוא. וכן כתב בעל זמרת הארץ להדיא, שמה שחוזרים הו"ק דאו"א בערבית הוא לאבי"ע הפנימי של שחרית. ונלע"ד שיש הוכחות לזה מדברי הרז"ל בב' מקומות, אחד מדרושי ק"ש דשחרית דרוש ג' שכתב מן השוירים דתפלת שחרית אנו עושים זווג דתפלת המנחה, אבל אינו מספיק לעשות בו זווג דתפלת ערבית על סמך המוחין דק"ש דתפלת (ערבית) [שחרית] וכו' עי"ש. והב' מ"ש לקמן בדרוש השנויים וז"ל: שבשחרית נכנסו בו כל המוחין, ואח"כ נסתלקו כולם, ובתפלת מנחה חזרו הו"ק דמוחין דאימא בלבד וכו' עי"ש. מזה מוכח שהמקום שנסתלקו בשחרית דהיינו אבי"ע הפנימי שם חזרו ונכנסו הו"ק שלהם בתפלת מנחה וערבית. והשתא דאתית להכי, נלע"ד שגם כל מה שביאר רז"ל בב' הדרושים הנ"ל בסוד זווג דחצות לילה דיעקב ולאה בהיותם בכל אורך קומת ז"א הכל הוא מיירי באבי"ע הפנימי דתפלת שחרית, כי המעיין שם יראה כי כל דבריו שם הם קשורים ומגולגלים עם מ"ש שם קודם לכן בסוד תפלת מנחה וערבית. ונלע"ד שיש עוד הוכחה לזה מדרוש ד' דלילה שכתב שע"י הכנסת הנה"י דאימא בעת הנסירה אז נעשים לאה ורחל פרצוף אחד, ולאה לקחה כלי רחל בהשאלה ועל ידי זה נתארכה קומת לאה בכל אורך קומת הו"א, והוכרחה נקודת השרשית דרחל לידחות עד הבריאה, וע"י סדר תפלת שחרית דיום מחר אנו מעלים אותם באצילות

הוא בויעבור ובתפלת המנחה, ועדיין לבי מהסס בישוב זה עד שאחרי החיפוש מצאתי להרב תורת חכם דף ג"ו ע"א כעין יישוב זה. וקאמר שם בבחינת הב"ן עי"ש. ומה שהקשה עוד דבכונת השכיבנו וכו', כיון שעולם הכריאה עולה בתפלת ערבית וכו'. גם זה נלע"ד דלא קשיא מידי, כי כבר הוכחנו בהקדמה א' שזווג דתפלת ערבית הוא זווג יעקו"ר דאצילות דאבי"ע דזו"ן החיצוניים באצילות ממש על דרך סדר תפלת שחרית ממש שוה בשוה, וכל ההיכלות הנכללים למעלה ביוצר דתפלת ערבית וכל הבידורים שאנו מעלים אותם בתיבת אחד מהיכל אהבה דכריאה לתיקון מוחין דאבא, וכתיבת באהבה דעמידה מהיכל אהבה דהיכל קודש קודשים דכריאה לתיקון המשכת המוחין דפנים כפנים, הכל הוא לזו"ן דאבי"ע החיצוניים, וע"י הכריעות והזקיפות דעמידת ערבית אנו מעלים הנוק' וכל היכולותיה בתחילה לאחורי הנה"י דז"א דאצילות דאבי"ע החיצוניים הכל כסדר תפלת שחרית ממש. ומ"ש בדרושים אחרים שבערבית לא נמשך בז"א כי אם הו"ק דאו"א לכד, והזווג הוא יעקב ולאה הוא מן החוזה ולמעלה, הוא ביעקב ולאה דאבי"ע הפנימי וכנ"ל בהקדמה א'. אם כן נוכל לומר שמ"ש הרז"ל שהיסוד הוא היורד בהיכל קודש קודשים דנוק' דכריאה ושם מזדווג עם הנוק' רחל, זה מיירי באבי"ע הפנימי שכל הזווג אשר שם הוא ללאה עם פרצוף יעקב מן החוזה ולמעלה בפני הז"א. ורחל דאצילות הנ"ל אין לה עלייה או, לכן היסוד יורד אליה ומזדווג עמה בהיותה ככריאה. ומ"ש עוד רז"מ ובדרוש ב' דלילה כתב שהזווג מחוזה ולמעלה, זווג אב"א מחוזה ולמעלה לא מצינו במ"א ע"כ. כעת לא מצאתי בדרוש ב' דלילה שכתב הרז"ל כן, ומעתה אין מקום עוד לדקדק במה שרצה רז"מ ליישב כי הדברים מבוארים מאליהן, את זה נלע"ד ליישב.

באחורי הנה"י דז"א, וכבר ידוע שתפלת שחרית הוא באבי"ע הפנימי, אם כן מזה מוכח שכל זה הזווג דחצות לילה דיעקב עם לאה שלקחה כלי רחל בהלואה היא לאה דאבי"ע הפנימי.

עוד ¹²³⁴⁵⁶⁷ הקדמה שניה, מ"ש הרש"ש ז"ל בספר הנהר דף ג"א וז"ל: מ"ש בשער המוחין פרק ט' וכו' עד אחר הנסירה בעמידה, וכן כתב בהנהותיו דף כ"ג ע"ב עי"ש. נמצא שרחל נוק' דיעקב דאצילות דאבי"ע הפנימי דשחרית והאמצעי דמנחה ודחיצוניות דערבית, הכלי ורוחא ניתן להם אחר הנסירה בעמידה והנוק' הכוללת דכ"ד שעות אמר מר שנעשה לה הכלי ורוחא בפסוק בשכמל"ו דק"ש שעל המטה. אם כן לאה דאבי"ע הפנימי המזדווגת עם יעקב בחצות לילה, ומצינו בדרושי תפלת שחרית [תקון חצות] שכוונת כל אלו המזמורים הם זווגא של לאה ועיבורה ולידתה, ושם בשם אל"ד כתב ותכוין כי שם זה בסוד הלידה של * לאה עי"ש. ומשער הגלגולים נראה שיש נשמות הבאות מעבור לאה שמחצות לילה ואילך. ואם כן כיון שיש זווג בלאה לבחינת לידה, אם כן זווג דכלי ורוחא אימתי נעשה. אלא מוכרחים אנו לומר שגם הזווג זה דכלי ורוחא דלאה נעשה ע"י ק"ש שעל המטה בחצות לילה, וכפשט דברי הרז"ל בדרושים אלו, ופשוט הוא. וכן כתב הרב בעל זמרת הארץ ז"ל. א. מעתה אלך לי להשתעשע ברב"ק, כי מה שהקשית לשאול והלא בויעבור דשחרית זווג ז"א ולאה וכו' כראיתא בדרושי תפלת מנחה ע"כ. ולפי שהיא קושיא חזקה סוערת עלינו, באמת אמרתי אני בלבי שאולי שוה הלאה שאמר מר עלה שאין לה זווג עד תפלת ערבית היא הכוללת דכ"ד שעות שמזדווגת עם ז"א הכולל דכ"ד שעות מן החוזה ולמעלה על דרך רחל דכ"ד שעות שמזדווגת עם ז"א דכ"ד שעות בגפילת אפים, אבל לאה הפרטית זווגה

קשע"ה

א. (דף א' ע"א) **ברכת המפיל**. ידוע שבברכה שיש בה מעשה, יכוון המקי' בברכה והפני' במעשה. ושאינן בה מעשה ימשיך בברכה צלם שלם פו"מ. ועי' אור הלבנה דט"ו. וכאן בהמפיל נלקו"ד שימשיך הכל בברכה. שאין גר' שהשינה נק' מעשה לענין זה. ואפי' אם יישן תו"מ, לא שייך לכוון בזמן ההוא. עוד ידוע שברכת הנהנין הוא בחי' דחי', ודשבה בפני' דפני'. ועי' בניהו בן יהוידע בכונות פרטיות דנ"ה ע"ב. ובברכה זו דהמפיל עי' דב"ש ז"ל על שזה"כ, ובא"ח פ' פקודי ש"א אות י"ב, וביאור הלכה סי' רט"ל בשם הח"א. ונלקו"ד שהמשכת הצלם בברכה זו, יש לכוון סתם, לא לפני' דפני' ולא לחי' דחי'. והשי"ת ירצנו ברחמי אמן. וכמו כן בברכת אירוסין, שהרי"ח טוב זיע"א הביא בבא"ח ש"א פ' שופטים אות ב' ב' טעמים. טעם א' שהיא ברכת הנאה, וב' שהיא ברכת שבת ע"ש. וגם כאן גר' לכאור' להמשיך המו' בסתם, דלא ידעינן איזה טעם כעיקר. ואולי שבברכה זו ישנם לב' הטעמים יחד, וימשיך ב' צלמים וצ"ע. אמנם במצוה או ברכה שיש בחיובם ספק, דאורייתא או דרבנן, שתיקונם בזו"ן או ביעקור'ר, אם כיון בזה או בזה ש"ד לפמ"ש התו"ח זיע"א קכ"ב ב'. כנלקו"ד.

ב. (דף ג' ב') גם יכוון וכו' שהוא ז"א דיום שעבר וכו' ואז חוזר א"א וכו' ובונה וכו'. כל ל' זה מורה באצבע שמדבר בזו"ן דכד"ש, וכמ"ש בהדיא בהק' המעביר. וכ"כ ענ"ה ז"ל די"ג ע"א ופת"ע ז"ל והוא פשוט. והנה סדר הכונה הגו' כאן היא, המפיל וכו' על עיני היא הסתלקות הארת א"א מאו"א וישסו"ת. ותנומה על עפעפי היא הסתלקות הארת א"א ואו"א וישסו"ת מזו"א. וכאן ממשיך בכונה, שגם ז"א מסלק הארתו מהנוק'. ובשה"כ דרו' ו' דלילה כרו"ל וז"ל ואז מה עשה הפיל ה"א תרדמה על האדם שהוא ז"א וכו' ואחר שחזר ז"א בן ו"ק בלבד נסתמו עיניו ועפעפיו ולא יכול להאיר בנוק' וגם הסתכלות א"א בו

נחסרה וכנגד הסתלקות הארת עיני א"א ממנו א' המפיל חבלי שינה על עיני ומוזה נמשך כי גם הוא סילק הארתו בנוק' וסגר עיניו בעפעפיו וכנגד זה א' ותנומה על עפעפי ע"כ. ובעמוד שאח"ז כ' ונמצא מכ"ז שא"א הוא המפיל שינה על עיני ז"א ועי"כ נמשכת תנומה על עפעפי ז"א מלהשגיח בנוק' ע"כ. ובד"ה ועתה כ' המפיל וכו' על עיני היא הסתלקות הארה מהוי' דס"ג הנק' עיני ותנומה וכו' היא הסתלקות הארה מהוי' דמ"ה הנק' עפעפי ע"כ ע"ש.

והמובן מל' רו"ל שעיקר הכונה היא הגו' בד"ה ועתה, שמסביר פי' המלות ושינויים. ומה שזכר לפני'ו, הוא פי' הענין שהסתלקות א"א גוררת אחריה הסתלקות הארה מזו"א, והיא גוררת אחריה הסתלקות הארה מנוק'. אבל א"א לכוון ממש שא"א מסלק הארתו מזו"א, לפי סדר השתלשלות המו' מא"א לאו"א ומהם לזו"ן (תו"ח דע"ב ע"א). ולכן העיקר לכוון על הסדר הגו', בתחי' הע"ב מהס"ג, ושוב הס"ג מהמ"ה. והסתלקות המ"ה מהב"ן לא תיקנו לו לשון בפ"ע, כי הנוק' יש לה התדבקות עצמי עם ז"א עצם מעצמו ובשר מבשרו, והסתלקות הס"ג מהמ"ה כאילו הוא מהמ"ה והב"ן ביחד. [ובזה אפי' לתת קצת טעם למה שלא כ' בסי', א"א ואו"א וישסו"ת וז"א סלקו הארתם מנוק' כנו' בשאר]. ואמנם נרמז זה במלת אישון בת עין, שהנוק' עתה חזרה לנקו', והיינו ע"י הסתלקות הארת ז"א ממנה. ואולם בסי' שא' א"א ואו"א סילקו הארתם משם מ"ה, אולי היות רו"ל תפש ל' זה שא"א סילק הארתו מזו"א, ולכן הרש"ש זיע"א א' שניהם. [עוד עלה על דעתי לפ' ע"פ מ"ש בהק' המעביר ד"ה גם גו' כי ישראל וכו' ע"ש ויש להתבונן בזה בס"ד].

ובכן מה שייחס רו"ל סילוק ההארה לא"א, תפש בקיצור והוא ראש האצי' המתחיל בסילוק. אבל נעשה כפי סדר הפר'. ונמצא שאין זה גוגד למ"ש רו"ל בכ"מ שההסתלקות מזו"א הוא ע"י א"י. עי' ש"ש פ"ו אות י"ג ופת"ע דנ"ה ע"ד ד"ה עוד (ועי' לק' ד"ה ידוע משרו"ל)

אלא שממילא נעשה כל מה שנעשה מעת הסתלקות המו' מז"א עד גידולה בפני'. שהוא גד' האחו', והנסירה, וזיווג בחיק או"א, וזיווג או"א למו' דפני', והמשכתו בנוק' שעל ידם נגדלת בפני'. וכ"ז יש לכוון בקיצור במאיר לאישון בת עין, שהוא מ"ש בסי' כאן ג' דברים. א', ומגדיל פר' באחו' ונוסרה, הוא כניסת המו' דאחו' אחר הסתלקותם מז"א. ב', ומביאה לפניו הוא חזרתם פכ"פ בחיק או"א לזיווג הכלי. ג', ומגדיל פר' לפני ז"א, הוא כניסת המו' דפני' בה קודם שילכו לז"א. כ"ז בכלל מאיר לאישון בת עין. ול' רו"ל שבשה"כ מקביל לג' דברים הנז' בסי'. א' נסרה המאציל מאחו', ב' והעלה אותה למעלה כנגד הפני' דז"א. ג' ואז האיר עד שניהם שוים. ומ"ש עוד ואח"כ חזרה הבי' וכו', הוא הסתלקות מו' דפני' מהנוק' וכניסתם בז"א. כנלקוד וא"ש את"ם.

ד. (שם) ומחזיר שם ב"ן שבה לשם ע"ב. ל' הק' המעביר ונק' בשם ע"ב כי נמשכו בה כל המו' ואפי' דע"ב דא"א עכ"ל. ועי' בסי' בברכת המעביר.

ה. (ד"ה ע"א) בישראל נמשך מקי' דקט' דאי'. וכ"ה בשה"כ דרו' ו' דיוצר שכ' שם שבלילה אינם מסתלקים כל המו' ונשארים בהכרח המו' דפני' דקט' דאי' ונמצא דקודם קשע"ה היה בו פני' דאי' ובישראל ניתוסף בו מקי' דאי'. וכ"ע שם שבערבית שהוא עדיין התחלת הלילה ולא נסתלקו כל המו' דקט' לגמרי אלא נשארו בו פני' דאי' שאינם מסתלקים בשום זמן וגם נשארו בו מקי' דקט' דאי' ובישראל מקבל פני' דאבא. ועש"ע על שאר הזמנים. ולכאו' הלא כל המו' הנמשכים הם מו' חדשים ומה שייך לו' בהם שנשארו הקט' מהמו' שנסתלקו, ומשלימים עליהם התשלום דקט' וגד'. ועי' ש"ש ז"ל אות יוד מ"ש בזה. ולקו"ד הייתי או' לפ"ד התו"ח זיע"א בהרבה מקומות, שההסתלקות הוא בערך מה שצריכים לקבל. והנה נו' שמו' דקט' מקבלים מזיווג התדירי דאו"א דחיות העולמות שאינו נפסק. עי' שה"כ דרו' ו' דיוצר וש"ש ז"ל אות ל"ד וע"ח שכ"ג פ"ו ושכ"ט פ"ב. וזשם כרו"ל

ולפ"ד ז"ל אפ"ל שלכן הרש"ש זיע"א כ' שמסתלק הארת א"א ואו"א מז"א. וז"נ לקו"ד לכאו' פשוט. ומה שבאו כאן או"א וישסו"ת ביחד, ולא א' א"א מסלק מאו"א ואו"א מישסו"ת וכו', אפ' לתת טעם קצת ע"פ מ"ש האש"ל ז"ל דל"ד ע"א אות ג' בקיצור שבמו' דאחו' או"א וישסו"ת הם א' לא כן במו' דפני' ע"ש. ובכן כאן שהוא הסתלקות המו' דיום א' שהם דאח' כמ"ש בהק' המעביר, מכוונים לשניהם ביחד. ול"ק מברכת המעביר שגם שם חזרו המו' דאחו' עם המו' דפני' ולא רצו לשנות מהנוסח המקביל למפיל ז"ן בדרך אפ' וא"ש את"ם.

ג. (שם) ומאיר לאישון בת עין וכו' ומגדיל פרצופה באחו' ונוסרה ומביאה לפניו ומגדיל פרצופה לפני ז"א. כאן כ' שא"א מגדיל הנוק' באחו' וגם מגדילה בפנים. ובהק' המעביר לא נז' הגדלת הפנים ע"י א"א אלא רק האחו'. אלא שבשה"כ דרו' ו' דלילה כרו"ל ואחר שנתמעטה נסרה המאציל מאחוריו והעלה אותה למעלה כנגד הפנים דז"א ואז האיר בה א"א והשלים תיקונה והגדילה וכו' וכו' ונמצאו עתה שניהם שוים ואח"כ חזרה הבי' להלביש נה"י שלה ברישא דז"א ונמצא כי אז היו שניהם פכ"פ עכ"ל. ומדברי הרש"ש זיע"א מוכן שמפרש משרז"ל המאציל הכונה א"א. וכרו"ל עוד בסוה"ד קודם הכלל העולה, וגם היא חוזרת לבחי' נקו' א' ואח"כ א"א עצמו מגדיל ומאיר את הנוק' וכו' וזה ענין אומרו ומאיר לאישון בת עין שהיא הנוק' הזאת וכו' וצריך שתדע כי זו הנוק' יכולה לעמוד עם ז"א פכ"פ פככל עת וזמן עכ"ל. וכידוע, ועי' ש"ש ז"ל, שנקו' זו היא נקו' הפנים. והשתא מדברי רו"ל אלו מובן, שא"א מגדיל את הנוק' באחו' וגם בפני'. שהרי אמר ואחר שנתמעטה נסרה המאציל מאחו'. כשתלה הנסירה במאציל שהוא א"א, משמע שעל ידו נגדלה באחו' עד שננסרה. וכשא' עוד והעלה אותה כנגד הפנים, וכן מאיר לאישון בת עין שהיא נקו' המ' שיכולה לעמוד עמו בפני', משמע שמגדיל גם נקו' הפני'.

ומדברי רו"ל גר' לכאו' שעיקר הכונה ומאיר לאישון בת עין הוא על הגדלת הפני'.

וי"ל בדוחק. עוד צל"ע במשרוז"ל בדרו' ו' דק"ש דיוצר בסוף כונת יא"י וז"ל מה שהם (או"א ודעת) מקבלים ממנו (מא"א) הם ג' היות במי' יודין וכו' וכבר ביארנו ענינם בביאור קשע"ה ושם נתבאר כי ת"ס יגת"ד דעתיקא והם י"ג חיזורתי דרישא דעת"י עכ"ל. ובדרו' קשע"ה לא נו' זה. רק מ"ש בסוף דרו' ז' שג' היות רי"ו שבמזל משפיעים באו"א ודעת ביא"י ועי"ז מתבטלים החיצו' שענין הדיקנא הוא לאכפיא דינין ע"כ. וכן שם בפ"ח. ויכולים לו' כמו שידוע שהמזל יש בו ג' היות דיודין כמשרוז"ל בשט"ל פ"י ובשט"ז ובמ"א, אבל מהחיזורת"י לא נו' כלום.

ז. (ד"ט ע"ב) גם יכוון להמשיך הג' ע"ב וכו'. בזיווג הנה דכלי דאו"א כרוז"ל בשה"כ דרו' ח' דלילה להעלות זו"ן בסוד מ"ן לאי' וגם אנחנו נעלה אתם, וכן קבלת דמב"ד. וזה לא נו' בסי'. ואולי שבאמת צריך המכוון לתת דעתו בקבלת דמב"ד ועליית הגרנח"י שלו וזו"ן באחד, לבי' הבחי'. לבחי' הפרטיים דק"ש עצמה, ולבחי' הכוללים דכד"ש. ועוד אפ"ל לפמ"ש שם בשה"כ במילת בשכמל"ו בזיווג דכלי דזו"ן כיון שהוא לעשיית כלי די לעלות בסוד פקדון ולא כמו זיווג דנפ"א שהוא להולדה ע"ש. ואולי נוכל לו' כעין זה בעליית זו"ן לאי' שגם הוא לעשיית כלי, ולכן אין מן ההכרח לכוון בפ"י להעלותם, אלא שגם בזיווג דהולדה בק"ש דיוצר לא נו' שם עלי' וצ"ע.

ח. (ד"ב ע"א) הו"ק דגד' דק"ש. ידוע משרוז"ל בדרו' שינוי התפילות שבשחרית יש מו' גמורים בו"א, ובמנחה נכנסין רק ו"ק דאי' דגד', ובערבית בק"ש ו"ק דאי' ובעמידה ו"ק דאבא, ובקשע"ה מבואר בדרו' ק"ש דיוצר יש ו"ק דאי'. וכי' הרב ש"ש ז"ל בדרו' א' דערבית וכן בדרו' שינוי התפי' אות כ"ד ובמ"א, דכ"ז הוא בכלי' פני'. שאחרי התפילה נסתלקו המו', ובמנחה חוזרים ו"ק דאי', ושוב נסתלקו וחוזרים בערבית ו"ק דאו"א, ובקשע"ה ו"ק דאי'. [ואחר ערבית נסתלקו וחזרו בקשע"ה: פת"ע דג"ט ע"ב סוד"ה הגה] ועי' ג"כ צו"ש

מקי' אבא דשחרית נמשך מחי' או"א המזדווגים מעצמם ע"י רוחא דשביק המעלה מ"ן שלא על ידנו. וכי' הש"ש ז"ל אות ג' שאין תימה מתי גזדווגו או"א לכלי די"ל דהוא בקשע"ה ששם מזדווגים או"א וזו"ן לכלי ורוחא כנו' בדרו' הלילה עכ"ל. ולא הבנתי, הלא בלילה הוא באו"א וזו"ן הכוללים דיום שעבר, ובשכ"ט הגו' מדבר בק"ש רגילה שהוא בפרטות. וזו"ן דפרטות כ' הרש"ש בש"כ פ"ט הכלי שלהם הוא באהבה ע"ש. ואו"א הפרטים דשחרית, אפ"ל שהוא לפני הק"ש]. וא"כ אפ"ל שבכל זמן נמשך לז"א, בלי שום כונה מצידנו, חלק ממו' דקט' מזיווג התדירי הגו', כל זמן לפי בחינתו. ואנחנו ממשיכים התשלום וגם הגד', ע"י הק"ש. וזה נק' שהמו' נסתלקו ולא נשאר אלא פני' דאי' או גם מקי' וכו' כפי הזמנים, כלו' שהוא עתיד לקבל עתה מו' שעכשו נק' מסולקים ממנו, ולא יש בו אלא חלק מהקט' שלהם, וזה נק' מה שנשאר בו מהמו' שנסתלקו כי הוא מקבלם מהזיווג התדירי בלי שום דיבור או כונה מצדנו. וזו"ן לקו"ד לכאר' כמעט אמיתי ממש. ורשמתי עוד קצת מזה לפקו"ד על הסי' בהק' ק"ש דקרבות וא"ש אתם.

ו. (ד"ו ע"ב) יא"י להמשיך ג' מיני שפע מג' ע"ב וכו'. ולא פי' באיזה דרך מגיעה ההארה הזו לאו"א ודעת, כמו שפי' בה' ב' בעצמות הג' ע"ב. ולקו"ד נר' פשוט שבאותו הדרך עצמו נמשכה ג"כ הארה זו, דהיינו ע"י המזל. וז"נ משרוז"ל בסופ"ז דלילה צריך לכוון שאותם ג' היות דמילוי יודין העולין רי"ו אשר בדעת העליון מזל עי' הם משפיעים שפע גדול ביא"י שהם או"א ודעת שלהם והם מקבלים מאלו הג' היות ומושפעים מהם עכ"ל. וכונתו ודאי על השפע, ולא על העצמות שאותם מקבלת אי' בזיווג באחד ולא ביא"י, וקא' שמקבלים השפע הזה ממזל עי' והוא פשוט. אלא דלקוצר השגתי לא ידעתי למה לא נמצא כזה גם בשחרית בזיווג דהולדה שהוא ע"ד ההמשכה הזו, אלא שכאן ג' היות עם ה"ג, ושם שם ע"ב עם ה"ח, ולא הוצרך שם להמשיך בתחי' שפע ואח"כ העצמות כמו כאן ומאי שנא.

והותיקין מחזירים בכונתם וכו' כנז"ל, ומה תלוי זב"ז. וראיתי להש"ש ז"ל בפ"ג הגו' אות י"ד שהק' כעין זה ות"י שתורת המו' דחצות הוא לצורך זיווג דנפ"א דכד"ש ע"ש. ולא הבנתי מה ענין מו' דיעו"ל דחצות כמ"ש רז"ל, לזיווג הכד"ש וכל דבריו ז"ל שם אינם מובנים לי לקו"ד. שו"ר מ"ש הרא"ם זיע"א במע"א ד"פ ע"א ובב"א דקיי"ג ע"א וצריך לי ישוב להבין דבריו ז"ל.

ואמנם בקשע"ה שהזיווג הוא דיעו"ל דח"ל, ועי' בצו"ש דמ"ה שהוכיח שהם דכלי פני' השייכים לת"ש ע"ש, הנה בפ"ד דלילה כרו"ל שמסתלקים הנה"י דאי' מז"א ונכנסין בלאה עד ח"ל ולקחת גם כלים דרחל וכו'. וצ"ל איזה מו' היו בז"א שנסתלקו והלכו ללאה. ועי' בסוף דרו' שינוי התפי' שכרו"ל שבתחי' הלילה בק"ש דערבית לקחה לאה הארות המו' דו"ק דאי' ואחר ת"ע נסתלקו מז"א וחזרה לאה אב"א ובחצות הא' היו נכנסין בה הנה"י וכו' וכו' ע"ש. ולפ"ז צ"ל שהו"ק דמו' דאי' שנכנסו בת"ע וגרמו זיווג יעו"ל למעלה מהחזה, שזהו מו' ויעו"ל דכלי' פני', הם שייצאו מז"א ונכנסו בלאה, וזה בעצמו חזרת מו' דשחרית. אבל צ"ל שלפי משרו"ל בפ"ד דלילה הגו' שנה"י דאי' ארוכים כאורך לו"ר ביחד ולכן נעשו לו"ר פרי' א' ע"ש, משמע שלא דוקא הו"ק דאי' נכנסו אלא כל הנה"י. וזה ק"ק ג"כ שיותר ממה שחזרו לז"א במו"ע יבואו ללאה בלילה. ורצייתי לו' בדרך אפ' שמה שחזרו במו"ע הם מהמו' דפנים דשחרית, ומכ"ש המו' דאחו' דאפ"ל שבכלל לא נסתלקו, ומהמו' הללו שהיו בערבית נכנסו מו' דאחו' בלאה לנוסרה (ועי' ש"ש פ"ד דלילה אות מ"ח ודרו' ה' דתפילין אות ח'). (ועי' מה שרשמתי בדלותי על שה"כ דרו' ד' דלילה).

ויש לדבר עוד בחזרות הגו' ובזיווגים שלהם. שכרו"ל בדרו' ב' דק"ש דיוצר שכפי ערך שלמות המו' דקט' שיש לז"א קודם ק"ש כפי ערך ההוא מושכין או"א מו' דזו"ן מלמעלה. ומפ' התם שאם היו לו מו' דקט' פו"מ דאי' ופני' דאבא, אז הו"ק דמו' הנמשכים מלמעלה הם

דמ"ה ע"ש. וכ"ז גר' מפו' בדברי רז"ל. שבמנחה, כרו"ל בק"ש דיוצר דרו' ג' שאע"פ שמסתלקים המו' אחר שחרית וכו' במנחה חוזרים המו' לבא וכו'. וכן בדרו' השינוי כ', אחר שנסתלקו בשחרית, בהגיע שעת המנחה חזרו הו"ק ע"ש. ובערבית, כ' בדרו' ג' הגו' וז"ל אמנם בלילה הם מסתלקים לגמרי וע"כ בת"ע צ"ל פ"א ק"ש וכו' ע"ש ובדרו' השינוי וכן בדרו' א' דלילה שכי' שבערבית ע"י הק"ש נכנסו הו"ק דמו' דאי' ובעמידה הו"ק דאבא אבל הג"ר דאו"א לא נכנסין כלל. והם דכלים דשחרית כנז"ל. ומדקא' נכנסו הו"ק, מכלל שהיו מסולקים. ואחר ערבית שבא קשע"ה נדבר מזה בע"ה בסמוך.

והנה רז"ל בדרו' ג' הגו' זכר הסתלקות וחזרה גם במו' שנמשכו בח"ל. וכ' שהמו' הגו' שנמשכו לזיווג יעו"ל מסתלקים אחר היות היום ברור וחוזרים בק"ש דקרבות עש"ב. ולקוצר השגתי לא ידעתי מה טיבה של חזרה זו, שאנחנו רואים שנשתנית משאר החרזות [שכולם בכלים הפני' ההם דשחרית שעבר ובכללם מו' וזיווג דיעו"ל הגו'] שיש להם זיווג, וכאן לא מצינו המשכת מו' וזיווג. כי מו' דק"ש דקרבות, כרו"ל בפני' בדרו' ג' הגו"ל שהם לצורך יעקו"ר שבעמידה. והן אמת שרו"ל כ"ש שבבוקר נסתלקו כל המו' דחצות ועתה צריך להמשיך מו' לצורך הזיווג המעולה יעקו"ר ממקום עליון חי' עתי' וכיון שהמו' נסתלקו והכל ריק א"א להמשיך כ"ז בפ"א ולכן קורין ק"ש דקרבות וממשיכים מו' מפני' א"א וגם מחזירים מו' דחצות ואח"כ ק"ש דיוצר מחי' עתי' לא כן הותיקין היו גורמים חזרת מו' דחצות בכח כונתם בלי צורך לק"ש ואח"כ בק"ש דיוצר יכולים להמשיך מחי' עתי' (ורשמתי מזה בק"ש דקרבות ד"ה כדי וכו'). ג"ז לא הבנתי לקו"ד כיון שסוף סוף מוכרחים אנחנו לב"פ ק"ש א"כ לאיזה צורך מחזירים מו' דחצות. ובפרט שלפי הגו"ל שיעו"ל דחצות הם דכלים פני' דיום שעבר, לא כן המו' דשחרית שלאחר הלילה הם מו' חדשים דיום אחר ואין הבחי' שוות. עי' נה"ש בהק' התורה. ומה א"כ שלהיות המו' דחצות נסתלקו והכל ריק א"א להמשיך וכו'

או לא. אלא כונת רז"ל בפ"ג להגיד לנו המציאות שהם מקבילים א' לבי. ומ"ש רז"ל בסופ"ג הנז' וז"ל והקשע"ה וכו' להיות שעתה הוא לילה ממש יותר מבשעת ת"ע לכן הזיווג הזה הוא גרוע וכו' ולכן אינו מושך אלא מחי או"א עכ"ל, רצונו ל' שהיות והוא לילה ממש אז גורם ב' דברים, שהזיווג יהיה גרוע וגם שההמשכה היא פחותה. ומה שרז"ל או' בפ"ד שהגורם לההמשכה היא מדריגת מו' דקט', היינו נמי מחמת שהזמן גרמא כמ"ש שם ע"ש. ולא ק' ממה שמבואר מכאן שהמו' החדשים הנמשכין מחדש כל זמן בזמנו לפי ערך הזמנים, הם הגורמים איך יהיה הזיווג יעקו"ר או יעו"ל וכו'. וידוע שכל הזיווגים הללו הם דכלי פני'. ובדרו' שינוי התפ"ל כרז"ל שמו' דשחרית הם הגורמים לזיווגים הללו. שבשחרית כל המו' נכנסו אז הזיווג יעקו"ר, ובמנחה חזרו ו"ק דאי' לכן הזיווג הוא ישו"ל, ובערבית שחזרו ו"ק דאו"א ולכן הזיווג יעו"ל מחזה ולמעלה, וע"ש הסיבה גם לזיווג ח"ל דיעו"ל בכל אורך ז"א. וכ"ז הוא דכלי הפני' עי' מפ' ז"ל. ונר' דלא ק'. שעדיין יש לשאול למה חזרת המו' דשחרית היתה משונה מזמן לזמן ולא היו כל החזרות שוות. ובע"כ צריכין אנחנו למשרז"ל בדרו' ק"ש דיוצר הנז"ל כ"ן לכאו'.

והנה מל' רז"ל הנז"ל משמע שהמו' החדשים שמדבר בהם הם לצורך הזיווגים ההם עצמם דכלי הפני' דשחרית, שתלה אותם זכ"ז. וע"ש שכך מורים בפשיטות כל ל' רז"ל, והא דלא סגי במו' החזורים, (עי' ש"ש ע"ח שכ"ו פ"ד אות ז'), נר' אפ' שהם רק בונים פרי' יעו"ל וכיוצא אבל כדי לזווגם צריכים להמשיך להם מו' חדשים. [וק"ק שישו"ל במנחה לא נז' בהם המשכת מו' חדשים וי"ל ועי' דרו' ג' דק"ש ד"ה והנה אין כל אדם]. וביעו"ל דח"ל כרז"ל בסופ"ג דק"ש שהקשע"ה היא לצורך הזיווג ההוא. ופשוט שהכונה למו' שנמשכו בק"ש זו. וכ"ן גם ממ"ש בדרו' ההוא לעי' מזה ד"ה ובזה ע"ש. ועי' בסוף דרו' השינוי מ"ש רז"ל נצטרפו עם אלו שנכנסו בו נה"י דאי' וכו' ע"ש. ועי' לק' בסוף ההגהות ד"ה ובכ"ן, מה שהבאנו מהרא"ם זיע"א שלאה מזדווגת בחצות גם לכלי

מחי' עתי'. ואם יש לו פו"מ דאי', ההמשכה מחי' א"א. ואם יש לו פני' דאי', ההמשכה מחי' או"א. ובפ"ג ביאר, שכפי גודל מעלת הזיווג דו"ן כך מעלת המשכת טי' זרעו מלמעלה. כי זיווג דשחרית המשובח, יעקו"ר, נמשכים המו' מחי' עתי'. [ולפמ"ש הרש"ש זיע"א דח"י ע"ד ודי"ט ע"א שבק"ש דשחרית נמשכים הו"ק דכל התפילות העתידין ליאמר באותו היום עד הלילה ושיכוון להמשיך הו"ק דכלי' אמצ' דלו"ח דמנחה ע"ש, נלקו"ד שכל אותם הו"ק באים עם חי' עתי'. שהז"ג הוא דבשחרית עוברים מחי' עתי'. עוד נלקו"ד אפ', דמ"ש רז"ל בפ"ג הנז' שבמנחה הוא משיריין דשחרית, הוא היות דהו"ק נכנסו כבר בשחרית, ובערך זה קורא אותו שיריין דשחרית. שאם כונתו הוא רק על מה שחזרוין בכלי' פני' ממו' דשחרית, היה צ"ל גם על ערבית שהוא משיריין דשחרית. וכך מורים לכאו' דרו"ל בפ' הנז' מ"ש גם טעם אחר וכו' אבל איננו וכו' ע"ש]. וזיווג דערבית יעו"ל הגרוע משחרית, נמשכים המו' בק"ש מחי' א"א. וזיווג דח"ל יעו"ל, נמשכים המו' מחי' או"א. ובפ"ד ביאר רז"ל ביתר ביאור ענין הנז' בפ"ב, ושם תלה ההמשכה לפי ערך המו' דקט' שקודם ק"ש, וכאן פי' שכפ"ז יהיה הפרש בעת עלותו למ"ן בתיבת אחד. שאם באחד אין בו רק מקי' דקט' דאי', והוא בקשע"ה, אין בו כח להמשיך רק מחי' או"א, ולכן גם הזיווג ההוא הוא תחתון יעו"ל דח"ל. ואם באחד יש בו גם פני' דאבא, והוא בערבית, אז יש לו כח יותר שממשיך מחי' א"א, ויש לו כח לקבל בעמידה ו"ק דגד' דאבא נוסף על הו"ק דאי' שקיבל באחד. ולכן גם הזיווג ההוא הוא יעו"ל. ואם הספיקו אז ליכנס כל המו' דאו"א דקט', והוא בשחרית, ממשיך מחי' עתי', ולכן גם הזיווג ההוא הוא המשובח יעקו"ר.

והנה לפ"ד רז"ל אלו דפ"ד נר', דמ"ש בפ"ג הנז' שכפי מעלת הזיווג כך מעלת ההמשכה, אם מעתי' או א"א וכו', אין הכונה שהזיווג גורם להמשכה. שבפ"ד או' היפך מזה. וכן בדין, שההמשכה שהיא לפני הזיווג תגרום שהזיווג יהיה משובח או גרוע. ולא שהזיווג הבא אחרי ההמשכה יגרום לההמשכה שתהיה מעולה

בפע"ח הגו' המשיך לו' ואח"כ תכוון בבשכמל"ו וכו' דוגמת יא"י כן הוא בש"כ שהם חב"ד של הו"א שה"ס רי"ו וכו' לכן אנתנו ממשיכים תחי' סוד בש"כ בחב"ד דו"א ומשם במ' וזהו מלכותו ואז מאירין וכו' ואח"כ מזדווגין וכו' עכ"ל. ול' זה כרו"ל בשה"כ דרו' ח' בקצת שינוי, שכ' וכמו שהרי"ו העליון רמזוהו בג' תיבות שהם יא"י וכו' כן זה הרי"ו התחתון נרמז בג' תיבות בש"כ שהם ג"כ חב"ד אלא שהם בתי' ג' מו' דו"א עצמו וכו' עש"ע. וכונתו לקו"ד במ"ש מו' דו"א עצמו, כונתו על הרי"ו שהם מו' ממש כמ"ש בשט"ל פ"י. ובכך נר' לו', לפי משמעות הדברים, שבג' תיבות בש"כ מקבל הרי"ו ומאיר ג"כ ממנו לחב"ד דנוק'. ומ"ש בפע"ח הגו' בד' דאחד, נלקו"ד שצריך לידחק ולו' שתיבות אלו תוזרים על מ"ש להוריד רי"ו הנ"ל באי', ולא על הנתינה ברישא דו"א. והיות וקבלת ז"א הכולל בבש"כ לא בא בהדיא בשה"כ, גם הרש"ש זיע"א לא הזכיר זה לא בלילה, וגם לא ביום שהוא זהו הולדה. ואמנם עדיין אני מסופק בזה. כי אפ' שהוא בא' כפשט ל' פע"ח (וכרגיל בכל מו' דק"ש), ול' השני דפע"ח הגו' דבש"כ יש לידחק בו. וברוך היודע. אחז"ר ראיתי בתו"ח זיע"א דד"ן ע"ב וז"ל א"כ בתי' ברוך שם צריך להמשיך המו' של הכלי לזו"ן מאו"א ואח"כ בתי' מלכותו מקבלת המו' הגו' מן הו"א עצמו ואח"כ אחר ב"ש מקבלים זו"ן המו' דזיווג דבחי' הרי"ו מאו"א (אפ' שזמ"ש בסי' לק' להעלות זו"ן וכו' לחיק וכו' ויקחו וכו' ועי"ז יתורו פב"פ) ואח"כ מזדווגים ומקבלת המ' הרי"ו והכלי מהו"א עצמו בסוד זיווג ע"ש לפי דרכו בקודש זיע"א.

י. (שם) **בהאר"ת** הרי"ו התחתון. עי' בשה"כ בסו' דרו' ו' דלילה וז"ל שאותם ג' היות דמי' יודין העולים רי"ו וכו' משפיעים שפע גדול ביא"י וכו' ומאלו ג' היות הגו' יורד השפע עד ג' מו' דנוק' דו"א עכ"ל. ועל כרחין צ"ל שהם רק הארות, דוגמת או"א ביא"י. כי העצמות מקבלת אי' באחד והנוק' בלעולם ועד מיסוד דו"א ליסודה כמ"ש רז"ל אח"כ בפ"ה. אלא שכאן בפ"ו לא ביאר רז"ל

וגם להולדה. וא"כ יהיה הסדר כמו רחל דת"ש שכ' הרש"ש זיע"א בפ"ט דש"כ. וכן רחל דכד"ש בח"ל, שע"י מו' דאחו' מזדווגים לכלי, ואחר מו' דפני' מזדווגים להולדה. וכן יהיה בלאה זו דח"ל, שאחר שתיגסר במו' דאחו' תזדווג לכלי, ובמו' החדשים דקשע"ה תזדווג להולדה. וכפ"ז יהיו המו' הללו דקשע"ה ודק"ש דערבית, מו' דפנים ללאה. ולא כמו ק"ש דשחרית שהמו' הם דאחו' לרחל. ויש בזה קצת דוחק והיעב"א. וכן ראיתי אח"כ בצו"ש דנ"ד סוע"א שהו"ק דקשע"ה הוא להולדה ליעו"ל ע"ש. [וע"ש בדמ"ז רע"ב שהכלי דלאה הוא בבשכמל"ו. וק"ק כפי דבריו ז"ל בדנ"ד הגו' שהו"ק, והם נמשכים באחד, הם להולדה. למה לא יהיה הכלי לפניהם כרגיל בת"ש ובח"ל לכד"ש, שהכלי הוא קודם להמשכת מו' דהולדה. וי"ל]. ועוד ראיתי בענ"ה זלה"ה די"ג סוע"א וז"ל ממ"ש בדרו' ד' שכ' שזיווג זה דיעו"ל נעשה מעצמו שלא ע"י ישראל ותפילתם משמע שאין לכוון אלא להמשיך הו"ק דגד' דאי' בק"ש [נר' מדבריו ז"ל שאין המשכה יותר מו"ק ולא כמ"ש בסי' בסוגרים וכן משמע מדרו' ד' דיוצר ד"כ רע"ד] וממילא בסוד השינה נעשית הנסירה ובחצות היה הזיווג והלידה וזה שנרמז רמז בעלמא בתיקון וכו' עכ"ל. וגם מל' זה משמע שהו"ק הללו הם להולדה. עוד עי' פת"ע כאן דנ"ו שכ' ג"כ שהו"ק דקשע"ה הוא ליעו"ל דכלי פני' ע"ש באורך. ויש לעמוד בדבריו ז"ל שכ' שם ודוק.

ט. (די"ב ע"ב) **ברוך** שם וכו'. הארת הרי"ו התחתון מחב"ד דו"א לחב"ד דנוק'. וצריך לדעת מתי מקבל ז"א הרי"ו מאי'. כי בודאי אין לו' בעלייתם לחיק או"א (עי' פת"ע ג"ח ב' ד"ה ויקחו המ"ן), כי הרי מעכשו כבר נותן הארתו לנוק', ועליית' לאו"א היא בתי' ועד. ובפע"ח באמצע פ"ו דקשע"ה כ' וז"ל ולכן צריך לכוון במלת אחד למסור וכו' ואז תכוון להוריד רי"ו הנ"ל באי' ונעשית כלי ואח"כ ניתנין ברישא דו"א בד' דאחד עכ"ל. ופשט ל' זה מורה שז"א מקבל הכלי מאי' בד' דאחד. ולא נו' זה בשה"כ. אמנם

חיצון דמ' מתלבש בעשי' וכו' ואמגם כשעולה
אב"א באצ"י או ניתן לה כלי הנז"ל וכו'.

יב. (די"ג ע"ב) יכוון להפקיד נו"ר וכו' לצורך
זיווג וכו' לתת בה הכלי.

ק"ק הלא הזיווג לכל נעשה בחיק או"א,
וכמ"ש בתי' ועד, ודבר תימה הוא לוי' שיעלו
הנו"ר עד או"א אפי' ע"י זו"ן. ולא מצינו זה
רק לנשמה ונשמה לנשמה ולא לנו"ר, ומבואר
זה בשרוה"ק ובכ"מ, שנשמה וחייה עולים לאו"א,
ונו"ר לזו"ן כ"א למקום אצילותה. ורצייתי לוי'
דלא דמי לשאר המקומות, שעולים לאו"א עצמם
ואפי' בהתחברות זו"ן, והיינו כשזו"ן עולים
הם עצמם למ"ן לאו"א עצמם. לא כן כן כן כן
עולים לחיק או"א, לא לשם עליית מ"ן, אלא
להזדווג שם. ועליית הנו"ר היא לא לאו"א,
אלא לזו"ן ובשבילם, לגרום להם להזדווג. וכגון
דא יש יכולת לנו"ר להגיע למקום שנמצאים
בו הזו"ן שהמקום ההוא נחשב כמקומם. עוד
הייתי ר"ל, שבאמת שאינם עולים רק לזו"ן
לעורר הזיווג, ובשעת הזיווג עצמו זו"ן עולים
לחיק או"א ולא הם. אבל לא נר' כן בסוף
הזיווג במ' דלעולם (עי' תו"ח קנ"ו ב').
והיעב"א.

והנה לא ידעתי לע"ע, לשם מה עליית הפקדון
כאן, ולמה לא יזדווגו זו"ן בלי זה. ולכאור'
היה נר' לוי' שהוא להעלות הבירורים להם, וכ"ן
משכ"ט פ"ב שהכלי הוא מהבירורים ע"ש, ולכן
אנחנו מעלים הבירורים ההם, וכיון שהם רק
לכלי ולא להולדה א"צ מסירה למיתה כמו
בעליית מ"ן רגילה, אלא די לעלות בתור פקדון
כמ"ש רו"ל בפ"ח. (ומה שמבואר בשעה"כ
ובשט"ל שהכלי נמשך לאו"א מעתי' ומהם לזו"ן,
אפ"ל שהוא משניהם יחד, מהבירורים וממה
שנמשך מעתי' כסדר כל קבלת מו'. (עי' פ"י
דשט"ל שהכלי הוא מו' ממש). עי' ש"ש דרו' ז'
דלילה אות ט"ו. ובזה נר' דמיושב קצת מה
שבפ"י הנו' וכן בדרושי הלילה מבואר שהרי"ו
הוא ג' ע"ב דיודין, וכמו שמסודר בסי', ואילו
בפ"י הנו' במ"כ כתב שהוא ג' ע"ב דסמ"ב,
ופשט כונתו שהוא ס"ג ויו"ד אותיותיו ומ"ה

מתי מקבלת ההארות, כמו שביאר באו"א שהוא
ביא"י, ובפ"ח כרו"ל וכמו שהרי"ו העליון
רמוזהו בג' תיבות שהם יא"י וכו' כן זה
הרי"ו התחתון גרמו בג' תיבות בש"כ וכו'
עש"ע. וסו' פ"ז גילה על פ"ח שהרמו הזה הוא
קבלת הארה מהרי"ו התחתון, כמו ביא"י קבלת
הארה מהרי"ו העליון. ומ"ש אח"כ בסי', גם
יכוון לעורר את הרי"ו הזה התחתון, לא הבנתי
לקוצר השגתי. שנר' שיש ב' דברים, המשכת
הארת הרי"ו וגם התעוררות הרי"ו. ומה הכונה
בהתעוררות הזו. וביא"י לא כתוב ב' דברים
כמ"ש כאן. לא כן בשה"כ שבב' המקומות כ'
כמעט אותו הל'. שביא"י כ', ג' היות הנז'
העולות רי"ו הנרמוזות בג' תיבות אלו גם הם
מתעוררים לרדת מלמעלה ואין עתה רק הכנה
והתעוררות. ובבש"כ כ', כן זה הרי"ו התחתון
גרמו בג' תיבות בש"כ וכו' והנה עד עתה היה
התעוררות והכנה עכ"ל ע"ש. ומאי שנא שביא"י
לא עשה מזה הרש"ש זיע"א ב' דברים, וכאן
חילק זה לב' וצל"ע.

יא. (די"ג ע"א) ויכוון שיאירו ג' מו' חב"ד
בגולגלתא דילה. כך
הגי' בסי' שלפננו. ובשט"ל פ"י, והביאו התו"ח
דקכ"ז ע"ב, הגי' בגולגלתא דנוק'. ובסוף הע'
בתו"ח כ' שהוא ב"ן דב"ן של הרי"ו הנמשך
לה ע"י הז"א ע"ש. ובפת"ע כאן הגי' בגולגלתא
דלאה, ומפ' היות והזיווג בח"ל הוא דלאה ורחל
ירדה לברי' לכן כתב בסי' דלאה. וכ"כ בק"ש
דיוצר, שגם שם גירסתו דלאה, שמ"ש בשט"ל
פ"י ופע"ח דנוק' נוק' זו היא לאה (ועי' ג"כ
פת"ע בתי' מלכותו). ותמוה, הלא כונה זו היא
בזיווג דכד"ש, ופ"י דשט"ל מדבר בזיווג הגז'
עי' ש"ש שם. וכן מהתו"ח זיע"א הנו' שכ'
שהוא הרי"ו, וזה פשוט. ומה ענין לאה דח"ל
לכאן. שו"ר בהגה' הגאו' בסי' ק"ש דיוצר
שנכנסו בזה קצת. וע"ש מה שהביאו מענ"ה ז"ל
שמ"ש בסי' בק"ש של היום להאיר מחב"ד דלאה
לגולגלתא דילה הוא ט"ס והוא מקשע"ה ע"ש.
ומשמע שגם הוא גורם במקום נוק' סתם, לאה.
ולא ידעתי, כיון שהוא לנוק' דכד"ש, למה לאה
ולא רחל. ועי' בסופ"י דשט"ל משרז"ל כי כלי

ליסוד דאי' כדרך עליית מ"ן וכמ"ש בשרוה"ק ד"ן סוע"ב, והעלי' הב' היא לחיק או"א.

יג. (שם) יכוון להפקיד. הנה כאן בקשע"ה מצינו עליות והפקדות, ונר' בעה"י להבין קצת מענינים:

(א) בתי' אחד להעלות נרנח"י שלו למ"ן אל המ' וכו' ולהעלותם וכו' אל הז"א. לפי הנר' שהנרנח"י הללו הם הפרטיים כרגיל בכל ק"ש. שהו"ק דק"ש הם לצורך הזיווג הפרטי של כל זמן וזמן, וכאן הוא לצורך יעו"ל כמ"ש לעי' בד"ה הו"ק דגד'. ועי' מה שרשמתי בדלותי בק"ש דיוצר ד"ה ויכוון להעלות הנרנח"י, במה שהבאתי מ"ש בנה"ש דכ"ז רע"ג שרשי הנרנח"י ע"ש. וכעת גלקו"ד ביותר ביאור, ע"פ משרו"ל בשה"ג הק' ל"א (הובאה בדעו"ת פי"ז וע"ש מ"ש) וז"ל והנה כל שאר הנשמות שבעולם גולדים מה' שרשים אלו (ה"פ דאצי' כנו' שם) שהם בעו' האצי' אמנם שאר הנשמות הגולדים מה' שרשים דבי"ע כנו' כי בכל עולם יש ה' שרשים אלה הנה כולם טפלים ונגררים לאלו הה' שרשים דאצי' ונכללים בהם וכו' וכו' ע"ש עוד. ונו' מהק' התרי"ג בנה"ש ומשאר מקומות, שהנשמות הם ע"ד הפרצופים, כל נשמה כלולה מכל הנשמות כולם. ונמצא שכל נשמה פרטית שזוכה לה האדם יש בה חלק מהאצי' הנק' בשם שורש. וכפ"ז אפ' שכונת הרש"ש זיע"א בנה"ש דכ"ז הנז' במ"ש שורשי הנרנח"י, הוא על חלקי האצי' שבנרנח"י הפרטיים שיש לכל אדם (הגם שהוא לא זכה עדיין ממש לאצי'), ושהם המעלים מ"ן לנוק' ומשם לז"א וכו' (וע"ע בדעו"ת דכ"ז) כי הם מהאצי'. ואפ' שגם זהו מה שקרא הרש"ש ד"כ ע"ב עצמות הנרנח"י.

(ב) מ"ש כאן בסוף כונת מלכותו להפקיד נור' בנוק' לצורך זיווג הכלי בתי' לעולם ועד. והוא מפ"ח דלילה שבתחי' כ' צריך להעלות רוחנו בסוד פקדון, ושוב כ' שעתה בהעלות נפשך בסוד מ"ן בסוד פקדון וכו' שהיות ועלי' זו היא לצורך זיווג לכלי (ולא

וכ"ו וריבוע פשוט. ולפ"ד הש"ש ז"ל הנז' אפ' ליישב, שהג' ע"ב דיודין הם מה שיורד מלמעלה שם מ"ה, והג' דסמ"ב הם הבירורים העולים מלמטה שם ב"ן ומשניהם נעשה כלי). אבל ק' שלא היה זה כסדר כל עלית בירורים, שעוד לפני קבלת או"א מעתי' היה צריך הפקדת הנור' ועליית בירורי זו"ן לאו"א ומשם לא"א וא"א לעתי', ושוב בחזרה מעתי' לא"א וכו' וכו' כעין ברכות השחר. ועי' ענ"ה ז"ל אות ט"ז ואות מ"ב שבתפי' שחרית שעולים הבירורים דזמן ההוא אנחנו מבררים גם בירורים דזו"ן דכד"ש ועולים עד או"א וחוזרים ונמשכים לזו"ן ומזדווגים זיווג להוליד בנפ"א ע"ש. ולא כ' כזה בזיווג לכלי. [ועוד דלעי' ד"ה ברוך שם כתבנו שז"א קיבל כבר הרי"ו מאי' או באחד או בבש"כ]. ונר' א"כ שכ"ז נעשה מאיליו כיון שאינו אלא לצורך כלי. ולע"ע צ"ע לדעת בדיוק הצורך להפקדה זו. ובאולי י"ל כיון שהכלי הזה הוא לצורך זיווג דהולדה, ושם מוכרחים אנחנו לעלות למ"ן שהוא זיווג דפני' דנשמות, ולכן גם לכלי צריך עלי' אלא שהיא בפקדון ולא עלי' אמיתית. ועדיין ק' עי' מה שרשמתי בדלותי על נפ"א ד"ה יכוון להמשיך מיסוד וכו' וצ"י.

עוד צ"ל, דמאי שנא דבזיווג או"א לכלי כרו"ל בדרו' ח' דלילה דצריך לעליית זו"ן למ"ן לאי' וגם אנחנו צריך לשתף עצמנו עמהם ע"י קבלת דמב"ד, ואילו בזיווג זו"ן לכלי כ' שדי שנעלה אנחנו בסוד פקדון לבד בלי מסירת נפשנו כבנפ"א. ואין לו' כיון שזו"ן מזדווגים שלא במקומם לכן אין לנו עליית מ"ן ממש אלא פקדון. שהרי זו"ן עולים בסוד מ"ן לזיווג או"א לכלי, ולפי הנר' שגם הם לפי הפשט עולים ומזדווגים שלא במקומם דמאי שנא מזו"ן, עי' ש"ש ז"ל בשט"ל פ"א אות ח"י שכ' כן. ועוד צ"ל, שאו' רו"ל בתי' אחד עלו זו"ן לאו"א. א"כ מה ענין עלייתם בלעולם ועד לחיק או"א, וכבר הם נמצאים שם מלפני זה. ואפ"ל שעלו רק לגרום זיווג או"א לכלי, ותיכף חזרו למטה אב"א, ומקבל ז"א המו' דכלי, והנוק' ננסרת, אוח"כ עולים לאו"א כדי שיזדווגו הם. וגם שהעלי' הא' שהיא לגרום הזיווג היתה

עד שמיני-עצרת, אומרים אחר שחרית וערבית מזמור "אורי וישעי", ואחריו קדיש; עד כאן דבריו נר"ו.

ז אין לקרא מקרא בלילות של חל. והטעם: דהמקרא — בעשיה, והלילה בחינת עשיה, והכל הוא דינין, ואין לעורר דינין, וכמו שכתב רבנו ז"ל בשער המצוות, פרשת ואתחנן, עין שם. מיהו בליל-שבת וליל-יום-טוב קורין מקרא, ואין לחוש; וכן בליל-ששי קורין כ"ו פסוקים, ואין חשש; אבל ליל-ראש-חדש דינו בענין זה כשאר לילות החל. והגאון חיד"א ז"ל בהשמטות ספר "פתח-עינים" כתב, דעם-הארץ, שאינו יודע לקרות אלא רק תורה שבכתב, שרי לקרות בלילה, עין שם. מיהו נראה, אם יודע לקרות פרק "איזהו מקומן" או פתיחת אליהו זכור לטוב, שיש בסדורים באשורית ומנקדים — יקרא אותם, ויחזור אותם כמה פעמים, וזה עדיף מלקרא מקרא.

וכתב הגאון חיד"א ז"ל, ששמע מאדם גדול ומקבל, דיש לחלק בין קריאת תהלים לשאר המקרא, עין שם. ויש לסמוך על דבריו בקריאת תהלים אחר חצות לילה דוקא. ואם קורא המקרא בלשונות אחרים כדי להתלמד באור המקרא באותו לשון — פשיטא דשרי, וכמו שכתב ה"כנסת-הגדולה" דבתרגום לא שיה לומר "דברים שבכתב אי אפשר לאמרם בעל-פה". ועין להרב "ברכיי-יוסף", סימן מט, סעיף-קטן א, ו"חקרי-לב", ארח-חיים, סימן יב.

ח השנה לאדם בלילה יש בה צרף ותועלת גם מצד הרוחניות, מפני שיש בה סוד שהיא צרף גבוה, ולכן צרף האדם לכוון שגם בעת השנה הוא עובד את בוראו, בסוד "בכל דרכיך דעהו" (משלי ג, ו). ולכן תקנו רבותינו ז"ל ברכה על השנה, והיא ברכת "המפיל". אף השנה ביום — רעה לצדיקים וטובה

לרשעים (סנהדרין עא:), מלבד ביום השבת, שהשנה היא טובה גם לצדיקים, וכנזכר בשער הכוונות.

ט טוב לזהר שלא יישן בלילה עד שיעברו שלשה שעות מן הלילה, ויש סוד בדבר — כדי להעמיד אורות המחין העליונים, וכנזכר בשער הכוונות. וכתבתי בספרי הק' "מקבצאל", דשעור שלשה שעות הנזכרים מתחילים מתפלת ערבית, שאם התפלל ערבית מבעוד יום — דהינו בפלג המנחה, לדעת רבי יהודה — יחשב השלש שעות מאותו זמן.

י בתחלת הלילה ישבב האדם על צד שמאל דוקא, ואחר חצות הלילה, אם ירצה, יתהפך על צד ימינו. ומנהג זה מועיל לו לבטל כחות החיצונים, וכמו שכתוב בשער הכוונות. ויזהר שיישן בטלית-קטן, שלא יפשט אותו גם בשכבו בלילה על מטתו, ויעיל זה מאד לבטל כחות החיצונים, וכנזכר בשער הכוונות. ויזהר גם-כן שלא יהיה עליו ברזל כשיישן. ויזהר שלא יזכיר בפיו שם סמך-מם אפלו ביום, וכל-שכן בלילה, שאז הוא זמן שליטתו. וגם שמות השדים שיש בלשון לעז לא יזכיר האדם בפיו, שגם השדים הם בחלקו של סמך-מם, ומגביר כח באשר זוכרים אותם, וכנזכר בשער הכוונות.

יא צריך להזהר מאד בקריאת-שמע שעל המטה, והיא אחת מן ארבעה קריאות שמע שחייב אדם בכל יום, והיא הקטנה שבהם במדרגות, ולמעלה ממנה — קריאת-שמע דערבית, ולמעלה ממנה — קריאת-שמע דקרפנות, ולמעלה מכלם — קריאת-שמע ד"יוצר", וכאשר בארנו לעיל (פרשת וארא, אות ב). ודא עקא, שבעת שהוא קורא קריאת-שמע על המטה על הרוב השנה בין עיניו, ואיבא למחש פון יבלע תבות ואותיות.

ולכן צריך תגברת גדולה בעת ההיא להתאזר לקרותה כראוי. וסדר קריאת שמע זו עם כל הפסוקים השייכים לה נתפרשו בדברי רבנו האר"י ז"ל בשער הפונות, ונדפסו בסדורים, והם ידועים לכל, ואין צורך להעתיקם פה. ובאמרו פסוק "בִּידֶךָ אֶפְקִיד רוּחִי, פְּדִית אוֹתִי ה' אֵל אֱמֶת" — יְכוּן: "בִּידֶךָ אֶפְקִיד רוּחִי" — ראשי תבות "באר". גם יְכוּן בְּרֵאשֵׁי תבות "פְּדִית אוֹתִי ה'" — שם פא"י, והוא ראשי תבות "פוחת את ידך", שעולה מספרו שם יאהדונה"י ושם סא"ל, הרמוז בראשי תבות "אתה סתר לי". ויהרהר בפסוק הזה ובראשי תבות שלו עד שיישן. ועם הארץ שאינו יודע לומר הפסוקים, וכן אשה שאינה יודעת — לאמרו בפיהם אותיות אלפא-ביתא דאבג"ד, או "ברוך ה' לעולם אמן ואמן", כמה פעמים בזו אחר זו, עד שיישנו מתוך דברי-תורה.

וְדַע, כי בסדורים כתוב לומר "השפיכנו אבינו לשלום וכו'", אף בשער הפונות לא הזכיר "השפיכנו", אמנם בסדור רבנו הרש"ש ז"ל הזכיר זה. וזהו הסדר שכתוב בסדור רבנו הרש"ש ז"ל: ברכת "המפיל" ו"השפיכנו" וקריאת שמע, ואחר-כך "יעלזו חסידים וכו'", ואחר-כך "הנה מטותו" שלש פעמים, ואחר-כך "יברכה וכו'", "יאר וכו'", "ישא וכו'", ואחר-כך "יושב בסתר" עד "ה' מחסי", ואחר-כך ודוי, ואחר-כך "אנא בכח" כלה, וחוזר פסוק שפנגד אותו היום שלש פעמים, ואחר-כך "אתה תקום תרחם ציון וכו'", ואחר-כך "בִּידֶךָ אֶפְקִיד רוּחִי וכו'", וכוונת שם אלוה.

יב ברכת "המפיל" נתקנה בשם ומלכות, וכן צריך לומר כפי דברי רבנו האר"י ז"ל; אף יש נוהגים שאין מברכים אותה בשם ומלכות, וכן מנהגי ומנהג אדוני אבי ז"ל. והטעם — מפני החשש שמא יהיה

מכרח להפסיק באיזה דברים שיהיה מכרח לדבר כם. וכתבתי לידידנו הרב הגאון מהר"א מני נר"ו להודיעני מנהג החסידים בערי-הקדש תוב"ב, וכתב לי, דהרב אינם מברכים בשם ומלכות. עוד כתב, שראה בכתב רבי אברהם אלזקי ז"ל, שכתב: ראיתי גדולים בישראל שאינם מברכים ברכה זו, מטעם שמא יצטרכו להפסיק בדבור, ויש כמה פוסקים דסבירא להו שאם פסק הוי ברכה לבטלה, ועיין "פתח-הדביר", חלק ב, סימן רלט; עד כאן דבריו נר"ו. על-כן נראה להורות, שכל אחד יעשה כמנהגו בזה. ואזהרה גדולה להמברכים, שישתדלו מאד לעמד על עצמם שלא להפסיק בדבור בין ברכה לשנה היכא שלא באה להם השנה תקף. וגם החושש ואינו מברך בשם ומלכות, יזהר להרהר שם ומלכות בלבד.

גם דע, כי מצאתי כתוב בספר "כתר-מלכות", כתיבת-יד, לומר תחלת הכל, קדם "המפיל": "לשם יחוד קדשא בריך הוא ושכינתה וכו', הריני מקבל אלהותו יתברך ואהבתו ויראתו. והריני ירא ממנו בגין דאיהו רב ושלטי על כלא, וכלא קמה כלא. והריני ממליכו על כל איבר ואיבר וגיד וגיד ממאתים ושמונה וארבעים איברים ושלש מאות וחמשה וששים גידים של גופי ונפשי, רוחי ונשמת, מלכות גמורה ושלמה. והריני עבד להשם יתברך, והוא ברחמי יזכנו לעבדו בלבב שלם ונפש חפצה, אמן כן יהי רצון" — עד כאן לשונו, וכך אני נוהג. יג בקריאת-שמע זו שעל המטה יכון לתקן עון קרי ושכבת-זרע לבטלה שיצא ממנו, בין בשוגג בין במזיד — שימותו הגופים הטמאים המלבישים לנשמות שעשקה אותם הסטרא אחרא מכח אותם טפות של זרע שיצאו ממנו לבטלה, ויחזרו אותם הנשמות לקדשה, ויבואו בעולם הזה כשאר כל

יד אם עושיין "תקוין כרת" — שגנורין כל הלילה, כמו ליל שבועות והושענא-רבא — יאמרו הקריאת-שמע שעל המטה מעט קדם חצות עם כל הפסוקים של "יעלו וכו'", "הנה וכו'", "יברכה וכו'", "יושב בסתר וכו'", "אנא בכח וכו'".

זו אין אוכלים ושותים ולא מדברים אחר קריאת-שמע שעל המטה. ואם קרא ואינו יכול לישן — כבר כתבנו לעיל, שיתאמץ לעמד על עצמו להרהר בדברי-תורה, כדי שיישן מתוך דברי-תורה, וישביע עצמו מדברי-תורה הנותנת חיים לעושיה, ומוצאה — מצא חיים!

נשמות קדושות. ותועיל קריאת-שמע בכונה זו גם לאותם טפות זרע שיצאו ממנו אחר ששמש מטתו, שלא שקה על הבטן עד שיצאו כל הטפין כלם. וגם לרבות אותם טפין קטנים שיצאו ממנו לפעמים על-ידי עצור שדוחק עצמו בעשיית צרכיו. וגם לרבות טפין קטנים שיצאו ממנו על-ידי קשוי האיבר קדם תשמיש, שעדין לא נכנס השמש במקומו מחמת איזה עכוב שקה לו, הן באנס הן ברצון. וקריאת-שמע זו תועיל גם לאשה בעבור זרע היוצא ממנה מחמת רבוי תאוה שמתעוררת בה, שעל זה נאמר (תהלים צא, י'): "ונגע לא יקרב באהלך" — זו אשתך, שנקראת "אהל". ועיין בספר הכפונות.

פרשת ויקרא

המחשבה והדבור והמעשה — אלא-אם-כן יזכה לטבח יצרו, על דרך מה שאמר דוד המלך, עליו השלום (תהלים קט, כב): "ולבי חלל בקרבי" — דקאי על יצר הרע שנקרא "לב (ברכות סא:); ועל בעל-תשובה באמת אמרו רבותינו ז"ל (סנהדרין מג:): זוכח יצרו ומתודה עליו. ולכן בעל-תשובה נקרא "טבח" — שעושה טבח ליצר הרע. ומי שזכה להיות טבח, שעושה טבח ליצר הרע, אז זוכה לשלמות שלש פעמים "קדוש קדוש קדוש", שהם: אחת במחשבה, ואחת בדבור, ואחת במעשה. לכן תמצא שלש פעמים "קדוש קדוש קדוש" רמוזים במלוי אותיות "טבח", שהם: טית, בית, חית — דשלתם מלואם מספר "קדוש". וזה שאמר: "ואת אשר חטא מן הקדש ישלם" — דאות אלף רמז למחשבה, שמכנית בשם אלף, שהיא מכסית ונעלמת, כמו שכתבו המקבלים ז"ל; ואת ו' רמז לקול, שהוא הדבור, דאות ו' ו

ואת אשר חטא מן הקדש ישלם, ואת חמישתו יוסף עליו (ויקרא ה, טז). נראה לי, בסיעתא דשמיא, דאמרו רבותינו ז"ל (ב"ב עה:): עתידים הצדיקים שיאמרו לפניהם "קדוש", כדרך שאומרים לפני הקדוש-ברוך-הוא. ופרשתי, בסיעתא דשמיא, הכונה, שיאמרו שלש פעמים "קדוש", ולזה אמר: כדרך שאומרים לפני הקדוש-ברוך-הוא — "קדוש קדוש קדוש". והטעם שזוכין לדבר זה לעתיד דוקא, כי זכית האדם בשלש פעמים "קדוש קדוש קדוש" הוא מכח שלמותו בשלש קדושות, שהם: קדשת המחשבה, וקדשת הדבור, וקדשת המעשה; ולעת עתה אינה נמצאת שלמות שלש קדושות אלו כראוי אצל כל הצדיקים בלי שום חסרון, מה שאין כן לעתיד ישתלמו כראוי, ולכך זוכים בטבח שלש פעמים "קדוש קדוש קדוש". והנה ידוע, דאין האדם שלם בשלש קדושות הנזכרות — שהם של

סימן רלט - דין קריאת שמע על מטתו, ובו ב'

סעיפים

א. קורא על מטתו **(א)** פרשה ראשונה של שמע **(ב)** ומברך המפיל חבלי שינה על עיני וכו'. **הגה:** ויקרא קריאת שמע **(ג)** [*] סמוך למטתו ואין אוכלים ושותים ולא מדברים **(ד)** אחר קריאת שמע שעל מטתו אלא **(ה)** יישן מיד שנאמר אמרו בלבבכם על משכבכם ודומו סלה (כל בו ורוקח ורבינו ירוחם נתיב ב' חלק ב'). ועיין לעיל סימן ס"ג אי מותר לקרות **(ו)** כשהוא שוכב ואם קרא קריאת שמע ולא

* **סמוך למטתו** - עיין מ"ב מה שכתבנו בשם הכנה"ג ועיין בח"א שמצדד לומר דאפילו לא היה יכול אח"כ כלל לישן ג"כ אין הברכה לבטלה דעל מנהגו של עולם הוא מברך וכן משמע בחד תירוצא באליה רבא ולענ"ד צ"ע בזה אחרי דברכה זו מברך על עצמו המפיל חבלי שינה על עיני וכו' וכעין שכתב השע"ת בסימן מ"ו לענין ברכת המעביר שינה כשאיננו ישן בלילה ע"ש ועכ"פ נ"ל דאם מסתפק שמא לא יוכל אח"כ לישן בודאי אין כדאי לכתחלה לברך. נסתפקתי אם הוא עדיין קודם עמוד השחר בעת ברכת המפיל אך הוא משער שעד שישן יעלה עה"ש אי אזלינן בתר עת הברכה שהוא עדיין לילה או בתר שינה שיהיה ביום ועל שינת היום לא נתקנה הברכה כמו שכתבו הפוסקים אבל אחר שעלה עה"ש לא נתקנה הברכה כמו שכתבו הפוסקים אבל אחר שעלה עה"ש לא מסתפק לי כלל דאף דאיכא אינשי דגנו בההיא שעתא עד הנץ החמה ועדיין זמן שכיבה הוא ע"פ הדחק כדאיתא בברכות ט' מ"מ לענין ברכת המפיל נראה דעבר זמן שהרי אינו יכול לומר השכיבנו אחר עה"ש כדאיתא שם בגמרא וממילא בעינינו ג"כ אינו יכול לומר שתשכיבני לשלום שאין עוד הזמן של תחלת שכיבה אלא סוף שכיבה כפירש"י שם:

* **ואין מברכין וכו'** - דאף שאמרו מצוה לקרותה על מטתו מ"מ אין זה בכלל מצוה דרבנן שיהא שייך לברך עליה אבל בק"ש בשחר וערב אותן הברכות עולים כאלו נברך אקב"ו לקרות שמע [הר"ש בן הרשב"ץ סי' ע"ד והביאו הברכ"י]:

אבותינו על שהוצאתנו מארץ מצרים
 ופדיתנו מבית עבדים, ועל בריתך שחתמת
 בכשרנו, ועל תורתך שלמדנו, ועל חקי
 רצונך שהודעתנו, ועל חיים ומזון שאתה זן
 ומפרנס אותנו. אָנָּה ה', לֹב טְהוֹר בְּרָא לִי

אלהים, ורוח נכון חדש בקרבי, ותמשך עלי
 מחשבות קדושות וטהורות, זכות ונכונות,
 ויהיה לי לב שמח בעבודתך תמיד, ותעזרני
 על דבר כבוד שמך מעתה ועד עולם, אָמֵן,
 בְּן יְהִי רְצוֹן.

פְּרֻשֵׁת שִׁפְטִים

ובזה פרשתי בסיעתא דשמיא: "אין שלום
 בעצמי מפני חטאתי" (תהלים לח ד) — לשון
 חסרון, כי איש בלא אשה הוא פלג גופא
 (זוהר ח"ג פא: קט: רצו.), נמצא חסר חצי גוף.
 א כל הקודם לשא אשה תכף ומיד אחר
 שנעשה בר-מצוה, הרי זה משבח, דאמרו
 בגמרא (קדושין כט:): אָמַר רַב חֲסֵדָא: הָאִי
 דְעַדִּיפָנָא מִחֲבָרָאִי, מִשּׁוּם דְנָסִיבָנָא בְּשִׁיתֶסֶר,
 וְאִי נָסִיבָנָא בְּאַרְבֵּיסֶר, הוּוּה אָמִינָא: גִּירָא
 בְּעֵינָא דְשִׁטְנָא! עַל כֵּן, כָּל אָדָם יֵהִיָּה בְּדָבָר
 זֶה זְרִיז וְנִשְׁפָּר; אִף קִדְּם אַרְבֵּיסֶר, שְׁלֹא בָּא
 לְשָׁנִים דְגַדְלוּת, לָאו יָאוּת לְשָׂא אִשָּׁה. וְאִם
 יֵשׁ לוֹ אִיזָה סְבָה הַכְרַחִית לְהַקְדִּים בְּזֶה —
 עֵינָן לְמוֹרְנוּ הֶרֶב יוֹם־טוֹב אֶלְנִקְוָה ז'ל
 ב"שִׁמְחַת יוֹם־טוֹב", כִּי־צַד יִתְנַהֵג בְּעֵינָן
 הַכְּתָבָה.

ב כמו דמברכין ברפת הנהנין על כל דבר
 הנאה קדם שנהנה, בן מברכין על הנאה
 של האשה קדם ארוסין; לכך תקנו חכמינו
 זכרונם לברכה ברפת ארוסין. ומשורת הדין,
 אם מקדשה על ידי עצמו, הוא יברך, ואם על
 ידי שליח, יברך השליח במקומו; אף נהגו
 בכמה מקומות שאין החתן מברך, אלא
 מסדר הקדושין הוא מברך, כדי שלא יתבייש
 מי שאינו יודע לברך; נמצא, הברכה דמברך
 האחר הוא כדי להוציא את החתן ידי חובה,
 דעליו מטלת הברכה, לכן יזהר המברך לכון
 להוציא החתן ידי חובתו, וגם החתן יתן

כי תקרב אל עיר להלחם עליה, וקראת
 אליה לשלום (דברים כ י). נראה לי
 בסיעתא דשמיא, דהאדם נקרא (נדרים לב:):
 "עיר קטנה ואנשים בה מעט" וכמו שנאמר
 בקהלת (ט יד). והדבר ידוע שיצר הרע יתגרה
 וילחם באדם באסור עריות יותר מכל
 אסורים; ואפלו חכם וצדיק שעוסק בתורה
 ימים ולילות, אינו יכול להכניע היצר הרע
 עד שישא אשה. פק חזי מה שנאמר בגמרא
 (קדושין כט:): כְּשָׂבָא רַב הַמְנוּנָא לִפְנֵי רַב
 הוּנָא וְרָאָה דְלֹא פִרְס סוּדְרָא, וּשְׁאַלוּ: מַאי
 טַעְמָא? וְאָמַר לוֹ: מִשּׁוּם דְלֹא נָסִיבָנָא,
 וְאֶהְדְּרִינְהוּ רַב הוּנָא לְאַפָּה מְנַה וְאָמַר לֵה:
 חֲזִי, דְלֹא חֲזִית לְאַפָּאִי עַד דְנִסְבַּת! וְאָמְרוּ
 בְּגַמְרָא — מִשּׁוּם דְסָבַר רַב הוּנָא: כָּל מִי
 שְׁלֹא נִשָּׂא אִשָּׁה, יֵהִיָּה בְּהִרְהוּרֵי עֲבָרָה כָּל
 יָמָיו; וְלִכֵּן, הַרוּצָה לְהִלָּחֵם בְּיִצְרוֹ, אִינּוּ יָכוּל
 לוֹ עַד שִׁישָׂא אִשָּׁה; וְזֶה שְׁפָתוֹב: "כִּי תִקְרַב
 אֶל עִיר" — הוּא הַגּוֹף שֶׁלְךָ שֶׁנִּקְרָא בְּשֵׁם
 "עִיר"; "לְהִלָּחֵם" — עִם הַיִּצֵּר הַרָע;
 "עָלֶיָּה" — רוּצָה לוֹמַר: בְּשִׁבְלָהּ, שְׁלֹא
 יִחְרִיבֶנָּה הַיִּצֵּר הַרָע — אִז תַּחֲלַת הַכָּל צְרִיף
 שֶׁתִּקְרָא אֵלָיָה לְשָׁלוֹם, הִיא מִצּוֹת הַנְּשׂוּאִין,
 שִׁיְהִיָּה לֵה עוֹר בְּמִצְוָה זוֹ יוֹתֵר מִכָּל הַמִּצְוֹת;
 דִּידוּעַ מַה שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה
 (יבמות סב:): כָּל הַשְּׂרוּי בְּלֹא אִשָּׁה, שְׂרוּי בְּלֹא
 שְׁלוֹם, שְׁנֵאמַר (איוב ה כד): "וַיִּדְעַתְּ כִּי שְׁלוֹם
 אֶהְלֵךְ וְכוּ'" וְכַנּוּזָר בְּגַמְרָא דִּיבְמוֹת (דף סב).

18

וקדושין, לכך עדיף טפי לומר: "הנשואות לנו", וכן אנחנו נוהגים פה עירנו, ועין אחרונים. ומה שאמר: "ואסר לנו את הארוסות", הפונה רצונו לומר — אפלו הארוסות שנתארוסו אסורות הם לארוסייהם מדרבנן, עד שיפנסו לחפה.

ה אחר הברכה וטעימת הכוס, יראה החתן כסף הקדושין לעדים, כדי שידעו שהוא שוה פרוטה. ויתנו העדים את עיניהם לראות נתינת כסף הקדושין ליד הכלה, דעל ידי ראיתם, בזה תהיה מקדשת. וצריך להזהיר את הכלה שתראה פני החתן המקדש אותה, ותשים לבה בעת נתינת הכסף לידה, ותקבלנו לשם קדושין; כי יש פלות שהן בישנות הרבה, ובשעת הקדושין כמעט קרובים הם להתעלף, ואין הכלה שמה לבה על מה שאומר לה החתן בשעת הקדושין, ועל מסירת הכסף לידה, לכך צריך להזהירם בזה.

ו יאמר תחלה: "הרי את מקדשת לי בזה כדת משה וישראל", ואחר-כך יתן לה כסף הקדושין; אבל לא יתן לה כסף הקדושין ואחר-כך יאמר דברים הנזכרים, משום דהוי כמקדש במלוה. ומה שאמר: "כדת משה וישראל", הפונה היא: משום דכל המקדש, אדעתא דרבנן מקדש, דהינו, על דעת שהנהיגו חכמינו זכרונם לברכה בישראל הוא מקדשה, שיהיו הקדושין קימין לפי דברי חכמינו זכרונם לברכה, ויהיו בטלים לפי דברי חכמינו זכרונם לברכה על ידי גיטין שהסדירו חכמינו זכרונם לברכה. ז יתן כסף הקדושין בימין ידה לימין שלה. ונהגו פה עירנו בגדד יע"א, כשמקדש בכסף או בזהב, שפורכין יד הכלה במטפחת משי, ומקבלת כסף הקדושין בידה בהיותה כרוכה. וטעם מנהג זה הוא לסימן טוב, שתקבל כסף קדושיה ביקרא על דרך שאמרו

דעתו היטב על הברכה ויתפנון לצאת ידי חובתו. וטוב להזהיר גם להכלה שתפנון דעתה ותשמע הברכה, ויתפנון המברך גם עליה. ועין "בית-שמואל", סימן לד, סעיף-קטן ב, ו"נודע ביהודה", מהדורא בתרא, באבן-העזר, סימן א, ועוד אחרונים מה שכתבו בזה. ולדעת הרמב"ם, אם לא פנו המברך להוציא ידי חובה, ולא פנו החתן לצאת ידי חובה — הוי ברכה לבטלה; ואף-על-גב דהרב "באר-שבע" ו"ל, דף קיא כתב טעם אחר — משום דהוי ברפת שכח והודאה על קדשתן של ישראל, עין שם, ועין ב"כנסת הגדולה": ולפי האי טעמא, אם לא פנו החתן — לית לן ביה, מכל מקום צריך לחוש לדעת הפוסקים דכתבו טעם הראשון, ומה גם לדעת אבי-התעודה — הרמב"ם ו"ל, מכרח לכון.

ג נהגו להסדיר ברפת ארוסין על היין, כיון שהיא ברכה של שמחה. ומברך על היין תחלה "בורא פרי הגפן" ואחר-כך מברך ברפת ארוסין. ואם לא נמצא יין, יברך ברפת ארוסין בלבד בלא יין, וחותרם בכרפת ארוסין: "המקדש עמו ישראל על ידי חפה בקדושין", וזהו נסח האמתי המתישב יותר מנסח אחר שאומרים: "על ידי חפה וקדושין", והוא המסכם ב"שלחן השהור" שקבלנו הוראותיו; מיהו, אם יש מקום שיש להם מנהג ידוע שאומרים: "על ידי חפה וקדושין", אין לבטל מנהגם, דיש להם על מה שייסמכו.

ד מה שאומרים בברכה זו: "וזהתיר לנו את הנשואות לנו", אף-על-גב דמין ו"ל לא כתב כן ב"שלחן השהור", מכל מקום לשון זה הוא מדקדק וברור יותר, וכמו שכתב הגאון "בית חדש" ו"ל, שאם אינו אומר "הנשואות לנו" אלא אומר בסתם — משמע שהתיר הנשואות לאחרים על ידי חפה

תמיד כחוב דבדריטו שהמוחין דז"א נעשו מן נה"י דאימא דז"א שג"כ הם מוכח אבא וכבר נבאר זה באורך במקומו (ב) גם כזה פבין מ"ס ב' כי ירכין דאימא אינון סהימין ולא אדכרו בשיר השירים וביאורו הוא כי תלבושו חוץ רישא דז"א להיות לו שם כבוד מוחין ושם נסתמו ואשתארו סהימין גו נללחא דז"א ואחר שנעשו בו נ"ר בדרך הגו' נמשך הארה מן חג"ת שבו נסתעלו למעלה כג"ר נללחא לנה"י שבו ועשו בו בחי"מ א"מ שבו של עששו ואח"כ מוכח הארה הגדולה שקמו נה"י דליה ונעטלו לבחי"מ חג"ת נמשכה מהם הארה למטה של בחי"מ נה"י ונחאו בו בחי"מ נה"י למטה והרי נשלט ז"א בי"ם שבו :

ועתה נבאר בנין נוקבא דז"א כי הנה בהגיע עת אל"י ת"ת ז"א כנ"ל או תיכף נקיב נקב באחורי חוה שלו ושם נללחא ראש הנוק' כנו' באד"ר. והענין הוא כי ז"א כולל מ"ם בהתחברו עם המל' אמנם עדיין עתה בעת הזו שהוא בתחילת אילנותה אין במל' הזו רק חלק עשירי שבה בלבד ואינה נק' רק בחי"מ נקודה קטנה כנודע. ואח"כ התחיל המאליל לתקנה ולהגדיל' ולעשותה פרטא גמור (ז) כולל מ"ס ע"י ע"י נק' שהוסף בה כנו' וזה ענין תיקונה והגדלתה כי בתחילה מוכח' האחוריים דנה"י דז"א נעשו בה' ג' מוחין חב"ד אבל נודע כי כל שיעור קומתו הוא שיעור אורך שמו החוה שלו ולמטה והוא כי הירכין שלו נחלקים לפרקין (ה) כנודע באופן שמון הת"ת שלו דמון החוה ולמטה נעש' הכת' שבה ומן אחורי נה"י שבו נעשו כל ט"ם שבה מחכמה עד מלכו' שבה כנודע אל"יטו וכבר נבאר כי לביסה זו נקרא הנקבה בשם אות דלת כי שיעור קומתה אינו רק כנגד ד' ספירות אלו בלבד. אבל אין זה רק בהיותה אחור באחור ואחר שמוכת פב"ס נק' הא"ע ע"ד מ"ם כבכא דמשפטים כבוד יאודה דאהקריאת דלת ואהקריאת הא"ה דא מסכנו ודא עתידו. והענין הוא כי בהיותה אחור באחור כנגד ד"ס אלו נק' דלת דלה ועיניה היושבת באחור ובחזרת פב"ס או נק' הא"ה בסו' העשר כי כבר זכרה לחזור אפי'ן באפי'ן והבן כלל זה של דלת ושל הא"ה היעב. והנה נמלא' כי בהיות' האחור היא עפילה אליו ולריבה אליו שאיר בה' (י) והוא פוחם עינו להשגיח ולהביט בה' אבל אינו מצבי אלא במקום החוה שבו ומשם נוקב אור עינו ויואל לאחור ומאיר בה' (י) כפי מה שהיה באילנות עלמו ובהיות הוא מצבי בה' גם אי"ת מצבי ומשגיח ומסתכל בז"א כנו' באד"ר ואחר שנתקנה באחור כשכא ע"ש עלה ברטון המאליל העליון להחזירה פב"ס ויהיה וזוגם שלם כי בהיותם אחור באחור אז וזוגם ג"כ הוא אחור באחור ועוד כי בהיותם באחור לריבה להיות ג"כ הנקבה גרומה וקטנה ממנו לפי שהנה היא אז מקבלת הארה ע"י בעלה ולכן רצה להחזירה בפנים שיחיו שניהם שוים וזו מה עשה הפיל ה' אלהים תרומה על האדם שהוא ז"א ולא אשתאר בים. רק קיסבא דחיות'. וביאור מילת קיסבא דחיותא הגו' בזהר דכמה מקומות ר"ל מדה חתיים פ"י שעתה חזר ז"א להיותו כדבש' כמדמו שלא היו צפת אילנותו רק ו"ק בלבד כנ"ל ובהיותו חוזר אל מדמו הראשונה אין בו כח להאיר בנקו' ולהשפיע בה לפי שאין בו ז"א רק ו"ק בלבד ונקו' אין בה בחי"מ מוחין ושום אבר מן גופא רק חלק עשירי מעשרה חלקים שיש לה בגדלות' כנ"ל ו**הנה** כשאין בו רק ו"ק אין בו בחי"מ חיות רק אותו חלק העשירי מן החיות שהיה לו שהוא מגיע לנקו' ואז נחלק אותו החיות שאיך רק חלק העשירי בלבד ונחלק ביוק ובמלכות שבו וחוה ביאור קיסבא דחיותא כי הוא מדת חיי ז"א והיותו בבחי' אל"יטו בן ו"ק בלבד וכשער הפסוקים פ' וישב צפ' ויוסף הורד מלרימה נט' ענין השינה והחלום והפתרון מה עיניים באר היע' **ואחר** שחזר ז"א אל מדמו הראשונה בן ו"ק בלבד נסתמו עינו ונעטפוין ולא יכלו להשגיח ולהאיר בנקו' כדראשונה וגם הסתכלות אי"ת בו נחסרה ממנו וכנגד ההתלקו' הארת עינו א"ה ממנו אמר המפיל חבלי שינה על עינו כי בחסרון הסתכלות עליון בו נפלה שינה בעיניו וזוהו נמשך כי גם הוא סילק הארתו והשגחתו בנקו' והגר עינו בעפעפיו ולא נסתכל בה וכנגד זה אמר ותוטמה על עפעפיו ונמלא' כי כמו שז"א חזר למדמו הראשונה כן נוקבא אחר אשר הגדילה אחר' באחור' פרטא שלם כנו' חזרה למדת' הראשונ' להיותה כבוד נקו' קטנה ע"י הפל' התרומה כנו' ולכן עתה נק' ללע ולא פרטא חס"י ויקח א' מללעתי (ד) ואחר שנתמעט נכרה המאליל מאחוריו והעלה אותה למעלה כנגד הפנים דז"א (טו) **ואח"כ**

ההין אחרות הם פ"ה שנית הרי שני פיות בהיה זו :

דרושו (ג) **בברכת** המפיל חבלי שינה כי באורך הנה דבר' זו נבאר כמה הקדמות רבות המועלת ושי' לנך אליה דע כי בששת ימי בראשית כשנברא העולם מנינו שברית אדם והוה נבראו בע"ש (א) וה"ס בחי"מ וז"ן העליונים שנתקמו אז ביום ע"ש וזמו שנבאר עניינם בע"ה. והנה נודע כי ז"א נרמו בא"י ו' דהיה והטעם הוא לפי שאין בו רק ו"ק בלבד בתחילת א"י והיו חסרון ממנו ג"ר ואז הורידה אימא עלה נה"י שבה למטה בז"א ומהם נהיוו ונעשו ג' מוחין בז"א שהם חב"ד. ואז נתעלו החג"ת הראשונים שלו ונעשו בבחי' תלת הל"י נללח' דליה ובתוכם נבלשו ג' מוחין הגו'. והל יקשה בעיניך מ"ס באד"ו כי תלת מוחין דז"א נהוהו מן אור' ודעת והתשובה בזה הוא כי נודע שיש חילוק בין אור' לברא וברעה כי ברא וברעה הם תלוקים זמ"ו ואינם אפי' בענין מיעוטם אבל אור' כדור שרין וחשיבים כא' ואבא תדיר אסתניו גו אימא ונמלא' שאעפ"י שהמל'

דגרות וביאורים : א) כי אי"ת ה' פסמים מליירם אותו בניור ר"י ולפעמים מליירם אותו בניור ר"י עי' פס"ח הלבוין יתיר תחוקין (ב) א"ס אחת לידך המפירם כפסוק וכן' כסופי תיבות : ג) פס"ח פ"ג חק"ש שעל המטה : ד) ולעג' חיים כי זכו מחלוקת רז"ל ש"א פירטא ו"א זכר. פס"ח : ט) אמנם כבר ידעת כי כמה שיקים יש בירכיים ובוקיים ומהם נעשו לה מוחין ושני זרועות וגופא. ושני ירכין ויסדה נמלא' כי שיעור נה"י של הגר הוא אורך כל טוקבא. פס"ח : ו) ומה שהטוקבא נקראת עולמיתא שפירא דלת' לה' עיינת הא קא הוינן דמיים דז"א מביט בה וז"ל כי לה עיינין [עין לקמן ג"ס ע"ג כהתחלה הנומד] כמו שיקבה הרב ש"ס אלו חלמת אינו קושיא יתן כי רחל שמתה מהחיה דז"א ולמטה שלם כנגד העינין דז"א [כמו לאה שעומת נגד העינין דז"א] וזאת שז"א מביט כחיה ואח"כ טקב אור עיניו להביט בנקבא כזה אין נוחן לה בחי' עיינין ולכן נקראת דלית לה עיינין ומזון ומה שמכואר כמה מקומות דמתחת התלוקות נה"י דלוי"א מ"א גורם לו השינה והנשירה וכל להיות דכא וזא נרמא לו. והרב ש"ס תיך דיען כי בחי' הראשית נמשך מדעת אשר יש ע"י היותו דהוי"ג כס"ס כ"א ג"י עי"ן ג"ס טרע דכח' הדעת תחוקין דז"א הם כ' כתיבין דז"א לוח תלה עמא בא"ה עיי"ש :

הסתלקו' הארה מהויה דס"ג הנקרא עיני לפי שיש במלויה ג' יודין הנק' עיינין כנו' בחי' קוים תי' ע' והטומה על עפעפי היא הסתלקות ההארה מהויה דמ"ה דאלפין ונק' עפעפי כי הוא לבוש אל היהודים כטודע כי שלש אלפין דמיה בהם מתלבשין ג' יודין דס"ג כי אוח יוד במילואה מלויה באות א' כוח א' כמבואר אלגו וגם ט"א כי לזר האלפין הם ממש דמו' עפעפי כי ב' יודין א' עליונה וז' תחתונה הם דמות ב' עפעפיים וע"י הסתלקות ההארה משתיים נמשכת הארה הויה דע"ב דיודין אל הויה דבין דהתין שהיא המלכות הנקרא אישון בת' עין. וענין ההארה הזאת הוא בחינת התהפכות להיוטה מילואה ג"כ ביודין כמו ההויה העליונה כנו' :

דרוש ז' הנה (ג) כבר נת'ל ענין הקיש דדרושי ק"ס דשמרית בתכלית הביאור בכל אותם הדרושי' טולס

וע"ש היטב גם לעיל דדרוש סדר הלילה בקלרה ביארנו כי הקיש הזו דשמרית כוננת שזה זולתי בכמה פרטים שנכתבו שם באותם הדרושים דק"ס דשמרית וע"ש וגם בקצת פרטים אחרים שהם בחי'ו' אלו ה' אלקיטו ה' ובמילת לעולם ועד כנ"ל דדרוש סדר הלילה בקלרה והנני מבארת עתה בע"ה אצל לריך שתרע שתיק' כונה זו היא כדי לתקן (ד) ולכפר על עון א' חמור מאד אשר הוא המונע עליית הגשמה בלילה לאדוניה. וע"י כונה זו נתקן האדם מאד מאד ממה שחטא ואפי"ש שכבר נת' תיקוט בשער השביעי הנקרא שער רוח"ק והוא התיקון המוליד שז"ל הנה התיקון ההוא יועיל לנקות לו עונו שלא יכנס לגיהנם ושימחלו לו עוונותיו אלו אצל עדיין לריך תיקון אחר גדול וחוק ממנו כמשי"ת עתה בטונת ק"ס זו והוא לתקן ולהחיות אותם הטיפוס בעלמם שיאלו לבעלה ונכנסו בקלי' ולהחיותם אל הקדושה. וזה ענינו דע שבכל עבירות שבתורה אפי"ש החמורות אין בהם מי שמוזר מתיקן ממש כמו המוליד שז"ל כמשי"ת כי אפי"ש הבא על כל העריות שבתור' נולדי' משם ממזרים נופנים בטהור' והאמת הוא שמי שצובר שאר עבירות מתלבשין בו המזיקין ונעשים קטגורים עליו אצל המוליד שז"ל שגשג גדול לאין קץ. הלא תראה מה שהפליגו בו' במקומות רבים ובפרט בפ' יוחי שאמרו שכל העבירות תליין בתיובתא לבד ממנו' שז"ל דלית ליה תיובתא בר בטורח בני ויתיר ולא חוי אפי"ש מלכא לעלמין בו' וע"ש. וזה ענינו דע כי המוליד שז"ל פוגם בשמעתה כי אינו משתמש בשום כלי ובשום ערוה וטובשו גדול שפוגם בדעת עליון דאוי"א (ה) וכמו שמעשיו הם זכר בלי נקבה כן כביכול גורם למעלה שממשיך אותה הטפה של אותה נשמה מן הזכר העליון ואינם נשפט' במלכו' אצל יולא לחון אל הקלי' הנק' קליפ' נוגה הנו' בזוכר פ' ויקהל ויהי ג"כ סוד אותה טיקולא דאודומת בהוא סמרא דעשיקת נשמתין כנו' בתחלת הסבא דפ' משפטים דל"ה וז"ל. הנה אשת זנונים דס"א פתי לחוה באמצעי קליפ' טנפ' כנו' שם פרשת ויקהל ונמשכת אותה הגשמה אליה וזו מחשב' בה כח מויק אחד הנמשך מאותה אשת זנונים ונעשי' בח' נוקא' אל אותה הגשמה נמאל שהמוליד שז"ל גורם שאותם טיפות של הגשמות שעתידות ללאת ממנו בבחי' בניס שיפערבו בס"א ושם יתלבשו בגופי' הנעשות מסמרא דנחש אשת זנונים ומאלא שהפך והחזיר הקדושה אל הטומאה והטוב אל הרע. והנה כדי לתקן עון זה לריך שימית אותם הגופות הטומאות המלבישים לאותם הגשמות ועי"כ אותם הגשמו' יברחו ממש ויחזרו אל שרשם שבקדושה ומאלא שלריך שני טונות אחת להמית הגופות הסס. ב' להחזיר הגשמות ההם אל מקום הנקי העליונה דקדושה שיזוקטו שם ויזיינו כשאר כל הגשמות ונח"כ יבואו בעוה"ז כשאר כל הגשמות :

ג ים עון אחר דומה לזה והוא מי שמשמש מטמו ואינו שואה עד שיאלו כל הטפין לגמרי כי אותם שירי הטיפו' יולאו' לבעלה אף ע"פ שאינם ראוים להוליד עכ"ו נבראים מהם ניכ' בחי' מויקים ומשתיחים רעים ע"ד הנו' (ו) ובכל זה הנו' תבין סוד גדול הנו' בו' פ' בלק על פסוק לא יאכב עד יאכל ערק בו' ובדרושי חז"ל בענין אותם אלפים ורבותות של מויקין שהאדם ממית בכל לילה ע"י הקיש של המטה ולריך האדם לבוין בכל ק"ש שאומר על מטמו לבוין בתיקון עון זה ולקמית כל אותם הגופות

הגרות וביאורים: (א) ודע דיש לזיקתא ב' נקודות נזדה דאחור ונקודת דפיס. ונקודה דאחור יירד ועליה אף נקודה דפיס היא לעיל פמו בעילת אלילות ואינה יורדת למטה כתי"ש ושיין כתי"ש של"ד פ"כ כלל ה' ובהמש"ס שם והובא ג"כ בש"ס: (ב) פ"ח מ"ג של המטה פ"ד: (ג) פ"ח פ"ח פ"ה: (ד) כלי דטיקא כנו' דרוש ג' ודרוש ח'. ש"ס: (ה) פ"י בדעת עליון הנמשך לז"ל מ"ז"ל דיש לז"ל ב' דעות עליון נמשך מאיך ומ"ז"ל יום עי' דעת תחון הנקרא ב' שיערין מתרין כתיבן ד"א עיין לעיל דרוש ב' דעמורה כמלת אלהי אברהם. ש"ס: (ו) א"ש הייט דאמר ק"א שבר פרי הכטן שמש"ן עמון על הכטן עד שיאלו כל אימן הטיפות לגמרי כבוד שירי כובות. אש"י שחז"ל דרוש האו קרא בתמתיים לנשותיה' עד שיזוינו תהיה מ"מ מהקרא דרוש למטה אופנים ומעילת חימי' בנס הפסות הידמות ה"ל עפת כודע הנמור הוא כנלל ההומרא הוא כנלע"ל:

בה א"א והשלים תיקונה והגדילה ובגאה בנין שלם כמו שהיה בעלה בתחילה ומאלו עתה שניהם שוין ממש זה כזה אדם וחוה ואח"כ חזרה הבינה להלביש נה"י שלה ברישא דז"א לעשות לו מוחין כנ"ל ומאלו כי אז היו שניהם פכ"פ. **אמר חיים** הכותב נלעדי כי זה סוד עליית לאה למעלה כמו שנת'ל בדרושים שקדמו ולכן היא כנגד פנים ממש דז"א ואפשר שאח"כ מתחברת עם כלים דחלל ונעשות שתיין פרטוף א' ולהיות כי לאה היא אחוריים דאימא לכן עלתה למעלה והבן זה. אצל לריך שתרע כי יש שני בחי' של פכ"פ בחי' הא' היא זו שזכרנו עתה כי נעשו פכ"פ ע"י המאיל העליון ואז באו אל הנקב' גם היא בחי' פנים מלמעלה מן המקום שנמשכו בחי' הפנים של ז"א (זו בחי' השנית היא כי אעפ"י שחורים פכ"פ הוא כמנגד החוה דז"א ולמטה כשיעור שהיתה עומדת בתחילה מאחוריו חזרה עתה להיות בפניו שיעור ההוא עלמו בלבד ואז נכנסין אורות הנה"ד דז"א מלד בחי' הפנים שלהם ומאירים בה ונעשים בה ג' מוחים ואינם נמשכים מלמעלה כנו' כי כן עדי' בהיותה מאחוריו היו מאירים אחוריו דנה"י שלו בה ונעשו בה ג' מוחין כנו"ל. ולריך שתרע שאין הכונה לומר שהנה"י שלו נעשו ממש מוחין דילה אמתם הכונה היא שהנה"י שלו מאירין בגלגלתא דילה ואז נעשה מהם גלגלתא א' לקבל בתוכה מוחין עלאין שיבואו אליה אצל אפשר שלפעמים אין בנקב' רק ג' אורות אלו דנה"י דז"א לבדם בסוד מוחין דנוק' ולפעמים יש נרעון אחר גרוע מכל זה והוא שאפי"ג האורות האלו דנה"י דז"א לבדם אינם בה בסוד מוחין רק בחי' ניוט' מתטולת מהם **ובחי' זו השלישית** היא בחי' מוחין דנוק' בימי החול שלא בזמן התפלה והסתכל ג' מיני מוחין אלו של הנוק' וזכרם ונמל' מכל זה הנ"ל שא"א הוא המפיל שינה על עיני ז"א שלא להסתכל בו וחזר לבחי' ו"ק ועי"כ נמשכת הטומה על עפעפי ז"א מלהשגיח בנוק' וגם היא חוזרת לבחי' נקו' א' והח"כ א"א הנו' עלמו מגדיל ומאיר את הנוק' כנ"ל **ובנגד זה** אנו אומרים ומאיר לאישון בת עין כי א"א מאיר בנקבה הנק' אישון בת עין כטודע. והענין הוא כי בהיות המלכו' בסוד נקו' אין בה פרטוף שלם רק נקו' א' כלולה מי"ם אצל אינם בה בפרטות ותימד המל' עומדת בבחי' נקודה כטודע עד שאנו לריכים לבנותה בנין גמור ע"י ברכת אבות כנ"ל ואז בהיותה בסוד נקו' זו אז נק' המלכות אישון בת עין בכל ס' הו' והתיקוני' וחזר היטב כלל זה וזה ענין אומרו ומאיר לאישון בת עין שהוא הנקו' הזאת וע"י הארתו בה מגדילה ונעשי' פרט' גמור כנ"ל ולריך שתרע כי זו הנקו' יכולה לעמוד עם ז"א פכ"פ בכל עת וזמן א' וזכור גם זה ועיין בהקדמת ביאור תפלות ר"ה ושם נכתב היטב ענין ומאיר לאישון בת עין וגם דדרוש התפילין למה נוהגים ביום ולא בלילה נת' היטב טעם לזה שהנקו' הוא ה"א בחי' הכתר שבה ושאר הנו' נקודות באים לה בסוד תוספת לבד :

הב"ר (י) העולה מכל זה כי כל מה שנעשה בע"ש בראשי' נעש' עתה בכל לילה כד' שבשמרית בברכת שים שלום תחזור עמו פכ"פ. וכבר נת'ל כי יש ב' בחי' פכ"פ ומאלו כי עתה בלילה הנבו' והדינים אשר מנד הנקב' מתגברין והיא הולכת ונגדלת עד שנמאל שבעת הבקר כל גבורותיה מתחברו' בנקו' יוון שבה ושם נעשה הווג בסוד ה"ג שבנקו' יוון שבה. ובזה ית' לך ענין שלימת הנקבה בלילה הנו' בו' לפי שהזכר אין לו שליט' אף כי נפלה שינה על עיניו וביחא אחמסר בידהא בסוד ותקס בעוד לילה בו' כטודע :

ועתה (ג) נבאר כונת ברכה זו יותר דרך סוד ורמז עם שהכל כונה א' היא עם מה שביארנו עתה והכל נקשר בז"א הנה הסתכלות והארה העליונה נמשך מן הויה דע"ב דיודין אל הויה דס"ג ומשם אל הויה דמ"ה דאלפין ומשם אל הויה דבין דהתין אצל כל זה הוא בסוד מרת י"ם כי השפע נמשך דרך הזכר כי הוא הגובר והשולט ביום אצל בלילה שאז מדה לילה גוברת נמשכה הארה מן הויה דע"ב דיודין עלמה דרך ישר אל הויה דבין דמלוי התין ואז מתמלאת גם היא ונעשים ביודין כמו הראשונה (ח) ולהיות כן לריך שהסתלק מהארה מהויה דס"ג והויה דמ"ה וכל זה נרמז בברכה זו של המפיל חבלי שינה על עיני היא

דרך פי יסוד שלה ונבקע ונפתח רחמה ויולא הזו"ן לחון ונמלא
 שעליית והסתלקות האורות דנה" דאימא ממטה למעלה כנו" הוא
 לב' תועלות האחד לנורח הלידה כנו" שע" עלייתם מתרבים שם
 האורות ודוחקים את העובר ומוציאים אותו לחון. והב' הוא לנורח
 המוחין דז"א כמ"א שאינם נכנסים בז"א אלא אחרי היוהם
 מלובשים בנה" דאימא ולכן הולרכו להתרוקן מהאורות שלהם
 כדי שיכנסו במקומם אורות המוחין דז"א ב' כי שני בחי' האורות
 שלה ושל ז"א א"א להיות שם ביחד, והנה כאשר עולים ומסתלקי'
 האורות מהנה" דאימא הם עולים ג' ועומדים בחני' התחתון של
 ת"ת דאימא עלמה ד' אשר שם הוא מעמד ז"א בסוד העיבור
 ודוחקים אותו ומוציאים אותו לחון וא"כ נמלא שהם עומדים
 תחת מקום החזה דאימא ששם עומדים ב' הדדים של האשה
 והרי הם עושים תועלת ג' בעלייתם למעלה כי אז ניתוסף הארה
 גדולה בחזה וכולעים אותם האורות לחון ונעשים במקום החזה
 כעין ב' דדים ונקעים ומהם יולא החלב להניק את העיבור
 אחר הלידה וזו היא סיבה ופעם למה אין באיש בחי' בליעת
 הדדים כמו שיש באשה, והנה זה נרנש בחוש הראות שהקף אחר
 הלידה זכ החלב ויולא דרך הדדים משא"כ בתחילה. והנה נודע
 שהחלב היה דם בתחילה שהיה עומד למטה ברחם שלה ועלה
 משם עד מקום הדדים והפך לחלב כי ע"י עליית אלו האורות
 הנו"

שוות שכבר נה"א שתמיד נכנסים ומתלבשים נה" דאימא ומתפשטי'
 חון ז"א עלמו בין בבחי' זמן העיבור ובין הקטנות שהוא זמן
 היניקה ובין בזמן הגדלות הנק' אלליו מוחין גדלות שהוא רוחני'
 המוחין כנ"ל. והנה מתחיל לבאר בחי' לידת המוחין גדלות דז"א
 שהוא בחי' רוחניותם ונשמתם כנ"ל וממנו ית' לך לידת ז"א
 עלמו ממש שהכל א'. ודע כי הנה הפ' אומר ויאמר בילדכן וכו'
 על האבנים וכו' וארז"ל כי האבנים הם הירכין של האשה שכאשר
 יולדת מלטננים ומתקשים כמו האבנים ולכן נק' אבנים. ולהבין
 זה נבאר תחילה מה ענין לידה ומי נרש לה, והענין הוא שהנה
 יש אורות רבים שם בבטן אימא עלילה ע"י עיבור הזה הנ"ל
 והולד שהוא ז"א רולה ללאת ולהתולד ולהיות פי רחמה לר' והתוס
 א"א אל הולד ללאת מתוכו ולכן כאשר בא זמן הלידה שנגמר זמן
 העיבור וכבר נהקן ונלטייר העובר אז בחי' האורות והרוחניות
 שיש בנה" של אימא מסתלקים משם ועולים למעלה בגוף אימא
 ענמה במקום שהעובר עומד שם בבחי' עיבור וזו מתרבים שם
 האורות שהנה יש שם האור של הת"ת עלמו דאימא והאורות של
 מחנית הגוף התחתון שלה כנו" וכל האורות דזו"ן שעומדים שם
 בסוד העיבור ואין הכתן שלה יכולה לסבול כל רבוי האורות
 ההם וזו האורות של בחי' אימא עלמה שהיא בעלת הבית דוחקים
 את האורות דזו"ן שאינם שלה שהם אורח ומוציאים אותם לחון

איפה שלימה

הנו" כי עיבור הא' היה ע' חדשים ועיבור הב' דמוחין היה שבעה חדשים וכו' נבאר תחילה בקיצור גדול ענין הפנימיות ואחר כך
 נבאר ענין החיצונית וכו' עכ"ל א"כ גם כאן רבינו ז"ל מדבר בעיבור ראשון דפנימיות אלא שקיצר בלשונו:

ב' שני בחינות האורות שלה ושל ז"א א"א להיות שם ביחד. מזה יש ללמוד שגם בנה" דיש"ם יש הלעגות שמתרוקנים נה"י שלו
 ועולים למעלה בחי' שלו והגם שלא מלינו שביאר הרב זה בשום מקום כבר נתן לנו כלל בש' כ"ה פ"א וז"ל ונבאר אותם
 של אימא ומשם יבאחר של אבא עכ"ל וכן סידר הרש"ש בסידור בסוף הקדמת באהבה של העמידה וז"ל וזו מסתלקים חיות ואורות
 דחני' התחתון דת"ת ונהי"ם ועולים בחני' העליון דת"ת דישו"ת עכ"ל גם בענין הנה"י החדשים נעשים גם ליש"ם כמ"ש הרש"ש
 בסידור בחינת למען שמו וז"ל ולהמשיך סיוס הנה"י החדשים דישו"ת עכ"ל נמלא דלא יש חילוק בין התבונה ליש"ם שבשניהם יש
 התרוקנות ובשניהם נעשה נה"י חדשים:

ג' ועיבורים בחני' התחתון של ת"ת וכו' וכ"כ בפ"ה מש' המוחין אצל בפ"ג מש' כ"ה כהנ' שעולין בחני' ת"ת העליון וכן בהקדמת
 הסידור של תיבה באהבה שהבאתי לשובו ליעל אור' ב' אמנם יובן בחי' הרב בש' כ"ג פ"ח וז"ל בבחי' החיצונית
 נחשב כתר דז"א מהאימא ובחי' הפנימיות נחשב מכלל הז"א עכ"ל ור"ל בבחי' החיצונית שהוא בחי' האח' יורד ת"ת דאימא ומתאר
 חת ז"א הכלי עם האור שלו כמ"ש הרב בשער כ"ה סוף דרוש ד' אצל בבחי' הפנימיות שהוא בחי' הפנים יש כתר לז"א בבחי' עלמו
 ובו מתלבש חני' תחתון דת"ת דאימא ובוה א"ש דמ"ש בפרקין ובש' המוחין שעולין אורות נה"י דאימא בחני' התחתון דת"ת דאימא
 וז"ל חני' ת"ת התחתון דאימא להתרוקן לפי שהוא בעלמו ת"ת דאימא הכלי והאור שבו נעשין כתר דז"א כמ"ש בש' כ"ג פ"ד ובשער
 כ"ה פ"ד אצל בפנימיות שיש לז"א כתר מבחי' הז"א בעלמו לכן לריך גם חני' התחתון דת"ת דאימא להתרוקן ויעלו בחני' ת"ת העליון
 לפי שא"א לז"א לקבל אורות שלו ושל אימא כמ"ש בפרקין א"כ ה"ה והוא הטעם בבחי' הפנימיות עובר כתר דז"א לריך להתרוקן חני'
 התחתון ת"ת דאימא כדי להכנס תוך הז"א ואעפ"י שכתב הרב ז"ל שם בש' כ"ג פ"ח שבחי' הפנימיות הוא שם מ"ה החדש גם מוחין
 הפנים יקראו פנימיות ויקראו מ"ה שהוא בחי' חיה ולכן בהיבט באהבה כהנ' הרש"ש שעולין בחני' העליון אצל בקריאת שמע לא כתב
 כן לפי ששם הוא בחי' חת' שהוא בחי' חיצונית ואין עולין כ"א בחני' התחתון ועיין בס' יפ"ש בפירושו על ש' כ"ג פ"ח אות ב' ולא
 ירדתי לסוף דעת הקדוש ומ"ש שפ"א על שער כ"ה פ"ג חני' עליון לא דוקא לפי שערין באותו זמן שכתב זה לא הגיע לידו סידור הרש"ש
 ז"ל. והוא"ו וחת' לידו נבאר דברי הרש"ש מ"ש על תיבת באהבה וכ"כ בהקדמת רחובות הגהר דף ב' ע"ג שהזו"ן מנברין בירורי
 יסו"ת וישו"ת מנברין בירורי חו"א וישו"ת וכו' יעו"ש, וכ"כ ג"כ בק"ש שפ"ה אחר ברוך שם בענין בירורי הפנים שזו"ן מנברין בירורי
 שזו"ן מנברין בירורי חו"א וישו"ת וכו' יעו"ש, והנלע"ד ליישב ע"פ מ"ש הרש"ש בנה"ש
 דף ל"ה סע"ג אות מ"ו וז"ל ענין כללות חו"א וישו"ת להזדווג בבחי' הנשמות להוציא מוחין גדלות אינו אחר החרבן ועכשיו אינם
 יכולין להזדווג רק לבחי' חיות העולמות וממנו אלו ממשיכין מוחין גדלות בק"ש ובעמידה לזו"ן דלני' ולא"ה דבריאה, אצל זוג התחתון
 דישו"ת וכו' עכ"ל. נמלא שמוחין דחת' נמשכים מחיצונית חו"א וישו"ת שכללים יחד ומזדווגים לנורח מוחין דחת' ובוה א"ש מה
 שסידר לנו הרש"ש התחלפות הנה"י בישו"ת בחיבה אחד אצל במוחין דפנים שהוא בחיבה באהבה כהנ' מזדווגים חו"א לבדם בלתי
 התחלפות בישו"ת וחימא מעלה מ"ן חכמות וחסדים ואב"א משפיע מ"ד בינות ונצירות ומתלבשים חכמות וחסדים של שניהם בנה"י
 דאב"א ובינות ונצירות של שניהם בנה"י דאימא ואח"כ כהנ' שמזדווגים יסו"ת ומורידים מוחין הנו" ומתלבשים בכחב"ד חנ"ת נה"י
 לישו"ת השניים שהם השלישיים שהם ל' ול"מ דללס יעו"ש. יאל לנו מדברי קדשו שהוא מבין בחיבה באהבה אינם נכללים חו"א וישו"ת
 לנורח מוחין דפנים שזה הזוג הוא פנימיות חו"א וח"א להזדווג בבחי' פנימיות בזמן הזה כ"א חו"א לבדם וישו"ת לבדם ואמנו להכי
 כהנ' שזוג חו"א לבדם וישו"ת לבדם והתחלפות הוא בנה"י דחו"א, ובוה יתישבו לנו כל המקומות, שמקום שכתב שזו"ן מנברין
 בירורי יסו"ת הוא על בחי' מוחין דחת' שכלליו חו"א וישו"ת בבחי' חיצוניתה ונעשין פרטוף אחד ואמנו להכי זו"ן מנברין שני
 בירורי חו"א וישו"ת כיון שנעשין פרטוף אחד, אצל בבחי' מוחין דפנים שא"ה שיתחברו חו"א וישו"ת ויזדווגו אלא חו"א
 לעצמם וישו"ת לעצמם משום הכי כהנ' שזו"ן מנברין בירורי יסו"ת שהם בני לישו"ת וישו"ת מנברין בירורי חו"א שהם בני
 לחו"א וכן בהקדמת רחובות הגהר דף ב' ע"ג מדבר על בחי' מוחין דפנים. ובוה יובט כי דברי הרש"ש על כן:

ד' אשר שם הוא מעמד ז"א בסוד העיבור. מ"ש רז"ל בפירקין דנריך לעיבור ע"י חדשים או י"ב חודש וכן בגדלות נריך זמן י"ג
 שנה וכו' הוא דוקא בזמן בריאת העולם אצל אד"כ נעשה הכל ברגע אחד כמ"ש רז"ל בש' כ"ה פ"ג וז"ל ודע כלל זה
 כי כל מה שאנחנו מדברים בו שלריך זמנים לגדלות ז"א כל זה היה בעת אל"י הראשון אך משם וחילך אחר שנאלל ז"א בעת אל"י
 ונהקן הנה אעפ"י שבכל יום ויום חוזר לקבל מוחין חדשים בבחי' כמ"ש בדרושים אחרים שאין פה מקומם הנה א"ל להמתין זמן כי
 ברגע אחד נעשה ולא בזמנים ארוכים הללו, ושמו"ר כלל זה בידך עכ"ל, ואע"ג דהרב מנבר במוחין גדלות אין חילוק בזה בין קטנות
 לגדלות כי הכל נעשה ברגע אחד:

מקור 11: סידור רש"ש
חלק א' דף מג' ע"א ברכת
המעביר

סידור תפלה דהרש"ש

מג

אֱלֹהֵי
יְהוָה
אֱלֹהֵי
יְהוָה

אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי
יְהוָה יְהוָה

אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ
יְהוָהנוּ יְהוָהנוּ

אֱלֹהֵי
יְהוָה
אֱלֹהֵי
יְהוָה

לסח"ן בג"ה דס"י דמ"ה וצ"ן דפר' ג' הודות חילון אמלעי ופנימי דאז"י דפר'
אמלעי דז"א דטסיס דאלילנו' ודטסיס דתחתיגס דאז"י ע' :
מקיפי ל"מ יוד הוה הוה מקיפי ג' כלים מוחין פנימי דצ
ל ג' כלים דאז"י דפר' ג' הודות דפר' אמלעי דז"א דנו'

המעביר תבלי שנה מעינינו יכוין לסלק טלמוה המוחין דאחור ופניס

דמ"ה וצ"ן דמ"ה ומ"ה וצ"ן דצ"ן דמ"צ דא"א ודס"ג (דאז"א ויססו"ס) ודמ"ה
(דז"א) מפרלופי אחור ופניס דמ"ה וצ"ן דנוק' הנק' מדת לילה דיום שעבר,
ויכוין להמשיך המוחין דע"צ דא"א לס"ג שסס (אז"א ויססו"ס) הנק' עיני

יוד הי ויו הי יוד הי ואו הי

ותנומה מעפעינינו : יכוין להמשיך המוחין דע"צ דא"א ודס"ג דאז"א

ויססו"ס למ"ה דז"א הנק' מדת יום ומז"א ימשיך הארת כל המוחין הנ"ל לצ"ן
שהיא הניק' הנק' מדת לילה :

יוד הי ויו הי יוד הי ואו הי

למ"ה שהוא ז"א יוד הא ואו הא
ומז"א ימשיך כל המוחין דעס"מ הגז' לנוק' הנק' צ"ן

יוד הוה ווה הוה

כן היא נוסחת הגמרא

ויהי רצון מקפניך יהוה אלהינו אלהינו ואלהי
אבותינו שתרגילנו בתורתך. ותדביקנו במצותיך.
ואל תביאנו לא ידי חטא. ולא לידי עבירה ולא
לידי עון. ולא לידי נסיון ולא לידי בזיון. וכוף את
יצרנו להשתעבד קך. ותרחיקנו מיצר הרע ותדביקנו